

Läbi r helise akna

Saku Sõnumid

www.sakuvald.ee

SAKU VALLA LEHT JAANUAR 2017

Nr 1 (420) Tasuta

FOOKUSES:

Aasta
2017
Saku
vallas
Lk 2–3

25 aastat
oma-
valitsuslikku
staatust
Lk 4–18

TÄHTSAD TELEFONID

HÄDAABINUMBER 112
(kiirabi, pääste, politsei)
Saku valla abitelefoni 1345
Perearsti nõuandeliin 1220
SAKU KONSTAABLIPUNKT
Tammemäel Päästkeskuse tee 1
Piirkonnapolitseiniiku vastuvõtt
ja telefon N 10-12 612 4686
Noorsoopolitseiniik 5855 7455
Volitatud loomaarst 504 1060

Saku Sõnumid jälle
23. veebruaril 2017

22. veebruaril kell 16 avatakse Saku Valla Maja teise korruse fuajees näitus „366 päeva Saku vallas”

Fotodele on jäädvustatud Saku valla 150. sünnipäeva aasta nii, nagu see fotograafide objektiivide ette parasjagu jäi. Iga päeva meenutab üks foto. Tule ja vaata, võib-olla said sinagi ajalukku jäädvustatud!

Idee-
konkurss
„Sakule
oma pink”
kestab veel
10 päeva!

Lk 7

Las jääda kõik, mis hea!

Kui sa tunned rõõmu oma perest, kodust ja vähemalt mõnest naabrist, siis oled sa kindlasti jõudnud mõelda, et mõnusalt roheline ja parajal kaugusel pealinnast on Saku vald elamiseks parim paik Eestis.

Siit on aga lühikene samm soovida üksteisele õnne maailma kõige mõnusamas maanurgas elamise puhul. Teeme nüüd südamest kalli-kalli kõigile kaaskodanikele, et oleme üksteist välja kannatanud, vahel ehk aidanudki ja päris mitmel korral üksteisest rõõmu tundnud. Et meil on nii palju, kes nõu ja jõuga kogukonna tegemistes abiks. Kuna tegemist on just omavalitsuse tähtpäevaga, soovin tänada kõiki vallavalitsuse töötajaid ja volikogude liikmeid, kes on vallaelu arendamisse veerandsaja aasta jooksul oma panuse andnud. Saku vald on üldiselt olnud heades kätes ja vastutustundlikes südames. Suurtest prohmakatest oleme pääsenud. Seda enam on ilusa versta-posti juures põhjust tänada selle igapäevase perenaise töö eest, mida siis, kui asjad korras on, üsna harva märgatakse. Aitäh!

Nüüd, mil käime juba 26. iseseisva valla aastat, on ilmselt kõige olulisemaks sõnumiks homsesse, et meil on kõik eeldused jääda vallana alles. Seda kinnitavad meie strategiadokumendid, lubab stabiilne ja tugev maksumaksja ja tagab hea meeskond vallamajas. Samas oleme suurte muutuste keskel, mis ei jäta ka meile mõju avaldamata. Me ei süvene siin, millist mõju avaldavad meile Brexit, Trump, julgeolekuht, paremäärmusluse tõus kogu läänemaaailmas. Paljud on teiseks saamas ja ei muutu enam päriselt endiseks.

Paari sõnaga võime kõnelda haldusterritoriaalsest reformist, mis paratamatult puudutab ka siis, kui Saku vald ei ühine kellegagi. Naljaga öeldes meenutab see muutus olukorda, kui naaber pargib ühel päeval minu tubli auto kõrvale oma tunduvalt uhkema auto. Kui praegu on Harjumaa 23 omavalitsusest tervelt 16 meist rahvaarvu poolest väiksemad ja 7 meist suuremad, siis sügisel leiame olevat end pisut alla keskmise ehk oleme sattunud 7 väiksema hulka.

Meie läänenaabriks on neljast omavalitsusest ühinenud Saue vald, mis pindalalt ligi 4 korda ja rahvaarvult üle kahe korra meist suurem. Üsna proportsioonist väljas saab aga sügisel olema Eesti halduskaart, kus uued omavalitsused laiutavad valdavalt väga suurel territooriumil ja Tallinna kuld-sesse ringi kuuluvad vallad paistavad nendega võrreldes päris kribud. Võib-olla just vallade territooriumite osas on 5000 elaniku nõue andnud linnade suunas tühjenevas Eestis kõige kummalisema tulemi. Eestis sünnib valdu, mis on pindalalt Saku vallast

**Hea Saku valla kodanik,
õnnitlen sind Saku valla
taasiseseisvumise
25. aastapäeva puhul!**

TANEL OTS
Saku vallavolikogu esimees

7 kuni 8 korda suuremad, nagu näiteks Märjamaa ja Lääne-Nigula vald, või isegi 15 korda suurem Saaremaa vald. Viimases on ida- ja lääneserva külade lühim kaugus maanteed pidi täpselt sama vahemaa kui sõita Sakust Pärnu kesklinna.

Saku vald ei ole ühinemistest kõrvale hoidnud – 2016. aasta kevadel arenguseminaril kaalusime läbi plussid ja miinused kombinatsioonis kõigi naabritega ning pidasime naabervaldade esindajatega ka selleteemalisi kohtumisi. Kuna käimasoleva reformi kriteeriumid meid ja meie naabreid ei puuduta, siis ühinemiseks ei läinud. Küll aga kaardistasime mitmesuguseid piiriülese koostöö kohti ja jätsime tulevikuks ka ühinemiseukse praokile juhuks, kui sellest peaks selget tulu paistma.

Suuremad ees ootavad muutused on aga sisulised. Maavalitsuste kaotamine tähendab, et nende ülesanded jaotatakse omavalitsuste ja ministeeriumide vahel. Täna ei ole veel selge, mis täpselt meile juurde tuleb, joonistatud on erinevaid skeme. Kõige olulisem on, et uutel kohustustel oleks seljas ka leivakott. Lisaks on uus valitsuskoo-litsioon lubanud taastada omavalitsustele tulumaksust laekuva rahastuse määral, nagu see oli enne kümnekonna aasta eest alanud majandussurutise aegu tehtud kärpeid. Kui haldusreform oli ühtlasi ettevalmistus, et vallad kõikjal Eestis oleksid nendeks uuteks ülesanneteks võimelised, siis siin võime tunda end kindlasti üle keskmise tugevana.

2017 on taaskord kohalike omavalitsuste valimiste aasta. Seda kord nelja aasta tagant saabuvat hetke nimetatakse demokraatia pidupäevaks, kus igal vallakodanikul on võimalus anda oma hääl või siis teadlikult kellelegi andmata jätta. Seda on vähe, ma kut-

Sünnipäev
Käesolev sünnipäev on välja
antud Harju maakonnas
Saku vallale
selle kohta,
et 16. jaanuaril 1992 kinnitati
linna omavalitsusliku staatuse
ning Saku valla
asutis omavalitsusliku
haldusüksuse õigustesse.
Kõik Vabariigi
Ülemnõukogu
liikmed
H. Rüütel

sun üles enamaks. Tõeline demokraatia pidupäev saabub siis, kui me iga aktiivse vallakodaniku saame enne valimisi oma kodukandi arengute osas kaasa mõtlema. Esiteks nii, et me mitte ei vali sügisel nimekirjades antud lubaduste vahel, vaid aitame aegsasti ise neid koostada. Ära hoia oma ideid ja muresid vaka all! Teiseks on kõikide kohalike volikogude ühine tunnus, et seal kipuvad olema ajast aega ikka samad tegelased. Küsi endalt, kas sinna on pääsenud need, kes seal peaksid kindlasti veel olema. Ehk tead sa kedagi, kes pole mingil põhjusel kunagi kandideerinud, kuid kellest võiks seal palju kasu tõusta. Kindlasti saab sinu kogukond, küla, trenni- või muusikarühm teda julgustada ja toetada, et ta selle vastutuse võtaks.

Kolmandaks kaalu ise osalemist. Senise praktika põhjal võin lubada, et Saku vallavolikogus on konstrukttiivne õhkkond iga kandva idee ja hea mõtte arutamiseks. Meil ei ole olnud teravaid vastasleere, kus vallale oluliste otsuste puhul jaguneksid hääled koalitsiooni ja opositsiooni piiri mööda. Küll aga saame lubada võimalust panustada aega ja näha vaeva asjade nimel, millel on mõtet.

Veel oleme naljatlemisi öelnud, et kui kandideerid volikokku, siis sinu kodutänav või külatee remont nihkub nimekirjas alla-poolle, sest Saku valla volikogus ei aeta isiklike asju. Pigem oled sa siis rahvaesindajana valgustaja, kes suuremat pilti omades suudab oma kogukonnas selgitada valla tervikliku ja tasakaaluka arengu vajadusi ning teistpidi toob vallamajas lauale adekvaatse olukorra peegelduse oma piirkonna silmade läbi.

Sisukate kohtumisteni alanud aastal!

Kui 2016. aasta oli Saku vallas suur tee-ehituse aasta, siis 2017 on paljude suurte projektide ettevalmistuse ja käivitamise aasta.

Vallamaja renoveerimine

1957. aastal ehitatud hoone on mitme kandi pealt amortiseerunud ja vajab hädasti teraviklikku uuenduskuuri – hoone katus jookseb läbi ning karniis ja sambad murenevad, samuti ei ole majas ventilatsiooni. Alustatud on projekteerimisega ja aasta teises pooles alustatakse ehitust. Ehitustöid tehakse poole maja kaupa, nii et päris kinni hoonet ei pakita. Uuenduskuur peaks valmis saama järgmisel aastal.

Uue spordihoone projekteerimine ja ehitamine

Aastatega on spordilembeste inimeste arv Saku vallas nii palju kasvanud, et valla spordikeskus Sakus on jäänud väikeseks ja plaan on ehitada samasse lähedale koolimaja juurdeehituse külge teisele poole staadionit uus spordihoone. Hoonet juba projekteeritakse. Ehitus algab sel ja lõpeb järgmisel aastal. Jätkuprojektina renoveeritakse ka olemasolev spordihoone. Multifunktsionaalsesse keskusesse tuleb senisest suurem pallimängusaal, mida on võimalik jagada mitmeks väljakuks, ja võimalused kergejõustiku harrastamiseks.

Päikesekillu lasteaia uue korpuse ehitamine, keskosa ümberehitus ja õueala laiendamine

Kui uue hanke tulemusel leitud ehitaja ladusalt toimetab, saab uus korpus aasta lõpuks valmis ja lisandub neli rühma ja neile mõeldud õueala. Ehituse käigus korrastatakse keldriruum loovustoa tarvis, suurendatakse köögiosa, ujula seadmed paigutatakse eraldi ruumi, laiendatakse olemasolevat parklat 13 koha võrra ja rajatakse n-ö kunagise laadaplatsi poole uus 42-kohaline parkla. Lasteaia peasissekäik hakkab tulevikus olema samuti laadaplatsi pool. Projekti rahastatakse Euroopa regionaalarengu fondist.

Keila jõe reoveekogumisala ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni projekt (ÜVK)

Saku Maja uuendab oma ÜVK arengukava, mida volikogu hakab märtsi istungil arutama. Arengukava järgi on plaanis ehitada Kurtnasse, Kiisale, Roobukale, Kasemetsa, Metsanurme ja Üksnurme ühiskanalisatsiooni- ja veetrass. Kuna projekti rahastatakse suures osas Ühtekuuluvusfondist, siis sõltub selle võimalikkus ja ajagraafik sellest, millal riik avab taotlusvooru ja jõuab projektid hinnatud. Rahastamisotsust on

Mida on 2017. aastal oodata Saku valla elanikul

kõige varem oodata selle aasta lõpuks. Positiivse otsuse korral saab hakata torustikku projekteerima järgmisel aastal ja ehitama ülejäärgmisel aastal. Kurtna piirkonna projekteerimisega alustab Saku Maja sel aastal ning torutöid on seal võimalik tegema hakata juba järgmisel aastal. Kogu piirkonna torustamine võtab aega umbes 3 aastat.

Kergliiklustee

Saku–Jälgimäe–Tänassilma–Laagri

Selle aasta lõpuks valmib 9,3 kilomeetrit kergliiklusteed, mis ühendab Saku, Jälgimäe, Tänassilma ja Laagri piirkonnad ühtsesse kergliiklusteede võrku. Kergliiklustee kulgeb marsruudil: Metsatuka tänava ringristmik – Juuliku tee – Karjavärava tee – Murimäe tee – Jälgimäe tee – Tänassilma tee – Tänassilma–Laagri tee. Selle kergliiklusteedega ühendatakse ka Juuliku külas asuva Murimäe tee ots ja Jälgimäe külas oleva Mõisavahe tee ots. Lisaks valmib sel aastal 1 kilomeeter kergliiklusteed Kasemetsa tee äärde Kiisa-poolsesse otsa. Projekte rahastatakse Ühtekuuluvusfondist.

Tolmuvaba katte saab Murimäe tee

Saku valla uue üldplaneeringu koostamine

Sel aastal alustatakse Saku valla uue üldplaneeringu koostamist. Olemasolev planeering kehtestati 2009. aastal ning vajab täiendamist. Uuendamise tingib ka uue Harju maakonnaplaneeringu valmimine.

Jäätmekogumispunkti loomine Saku valda

Kavas on rajada Saku valda intelligentne jäätme punkt ehk mehitamata kogumiskoht, kus jäätmete toojaid registreerib elektrooniline süsteem. Jäätme punkti saab viia näiteks ohtlikke jäätmeid, elektroonikajäätmeid, pakendeid. Leping Tallinnas Pääskülas asuva jäätmejaamaga jääb vallal alles ja ehitusjäätmed tuleb viia ikka sinna.

Intelligentsete rattaparklate rajamine

Sel aastal saab Saku vald kolm intelligentset jalgrataste parkimismaja, mis on lukustatud ja videovalvega. Rattaomanik saab avada maja isikustatud Ühiskaardiga, mis on kasutusel Tallinna ühistranspordis. Veebruaris avatakse maja Saku raudteepeatuses, suve lõpus Kiisa ja Kasemetsa raudteepeatustes. Projekte rahastatakse Ühtekuuluvusfondist.

Uue tervisekeskuse detailplaneeringu ja projekti koostamine

Saku vald ehitab endale uue tervisekeskuse Saku aleviku Kiisa-poolsesse serva Uusmäe uute elamute kõrvale. On alustatud maa-ala detailplaneeringu koostamist ning aasta teises pooles alustatakse hoone projekteerimisega. Ehitamist on kavas alustada 2018. aastal. Ehitust rahastatakse Euroopa regionaalarengu fondist.

Ülevallalise tänavavalgustusprojekti ettevalmistamine

Kõik vanad valgustid on kavas välja vahetada energiasäästlike LED-valgustite vastu. Sel aastal käib projekti ettevalmistus ja rahataotluse koostamine. Tööd jäävad aastatesse 2018-2019. Projekti rahastamist taotletakse Ühtekuuluvusfondist.

Murustaadioni rajamine

MTÜ Saku Sporting sai vallalt 20 aastaks enda kasutusse motoklubi ja raudtee vahele jääva vana murustaadioni, mille renoveerimist mullu alustati. Kevadel peaks staadionil saama juba trenni teha ning suvel peaks staadion olema sellises korras, et seal on võimalik pidada rahvusvahelisi turniire.

Koolinoorte laulu- ja tantsupeol osalemine

Tänavusele koolinoorte laulu- ja tantsupeole soovib minna 5 Saku valla laulukoori, 6 tantsurühma ja 1 orkester.

Raudteeparklate korrastamine

Kui Saku raudteepeatuse parkla sai juba 2016. aastal 20 uut parkimiskohta, siis Kasemetsa raudteepeatust laiendatakse sel aastal 4 koha võrra. Kiisal saab aga raudteepeatuse parkla asfaltkatte. Projekti rahastatakse Ühtekuuluvusfondist.

Saku katlamaja ümberehitamine hakkepuiduga kütmiseks

AS Saku Maja alustab sel aastal Saku alevikus asuva gaasil töötava keskküttekatlamaja ümberehitamist hakkepuiduga kütetavaks. Enamik töid saab ka sel aastal valmis. Sakust kaob sellega seoses amortiseerunud vana telliskorsten, mille kohale rajatakse kütusehoidla. Projekti rahastatakse Ühtekuuluvusfondist.

1992

• 16. jaanuaril kinnitati Saku valla omavalitsuslik staatus. Vallavanem ja volikogu esimees oli Ago Järva

1993

- Lahutati vallavanema ja volikogu esimehe amet - vallavanemaks jäi Ago Järva, volikogu esimeheks valiti Arvo Pärniste
- Võeti kasutusele Saku valla lipp ja vapp
- Eraldus Kiili regioon iseiseisvaks Kiili vallaks
- Vallavanemaks sai Arvo Pärniste, volikogu esimeheks Tarmo Pajus

1994

- Hakkas ilmuma ajaleht Saku Sõnumid. Lehte tegid Mari Vaba, Evi Johandi, Viivi Rehema, Anne Leisalu
- Vallavalitsus kolis mõisahoonesse

1995

- Sakus avas ukseid pagariäri A & K, Agnese ja Kalmeri pagariäri
- 10. juunil toimus Saku valla esimene tantsupäev
- 20. juunil võttis vallavanem esimest korda vastu parimaid koolilõpetaid

1996

- Lasteaiast ümberehitatud majas Pargi tänaval avati Saku perearstikeskus
- Toimus Saku valla talude konkurss, kus osales 7 talu

1997

- Saku Keskkoolist sai Saku Gümnaasium
- Valmis uus sild üle Väana jõe Saku alevikus
- 4. juulil avati Sakus gaasikatlamaja, sügisest läks kogu keskküttesüsteem üle gaasiküttele
- Toimus esimene akordionimuusikapäev Sakus
- Loodi valla esimene külaselts – MTÜ Metsanurme

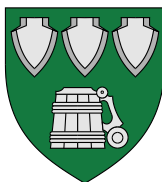
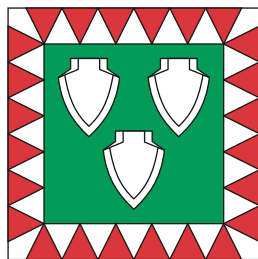
1998

- Sakus avati uus algkoolimaja
- Saku perearstikeskuses avati jõusaal

1992. aasta 16. jaanuaril sai Saku külanõukogust üle öö Saku vald ning külanõukogu saadikutest said volikogu liikmed. Vallavalitsust ja volikogu juhtis üks ja sama inimene – endine külanõukogu esimees Ago Järva. Järgmisel aastal lahutati volikogu esimehe ja vallavanema ametikoht ning toimusid ka volikogu valimised. Milliste probleemidega Saku vallavalitsusel ja volikogul neil kiiresti muutuvatel algusaastatel tegeleda tuli ning millega tuli silmitsi seista politseil, ettevõtjatel ja ka tavalisel vallaelanikul, sellest annavad aimu vanad ajalehed ja volikogu istungite protokollid, millest toome katkendeid selles lehenumbri, mis on pühendatud valla taasiseseisvumise 25. aastapäevale.

1993. aasta sügisel valitud esimene Saku vallavolikogu: esireas vasakult Margus Ameerikas (aseesimees), Viive Rosenberg, Lemmi Oro, Tarmo Pajus (esimees), Mai Stern, Maire Nurmeots, Tiit Tamm, (tagareas) Jaan Kuusing, Riho Evendi, Henn Raidmaa, Vello Ilves, Heino Kärblane, Joonas Toomson, Jaan Kaalma, Vello Eensalu ja Sulev Pihl. Foto: vallavalitsuse arhiiv

Saku valla vapp
Kavandi autor Priit Herodes. Hõbedased adraterad ja õllekapp kujutavad paikkonna ajaloolisi tegevusalasid.

Saku valla lipp. Kavandi autor Priit Herodes. Lipu mõõdud on 105 x 105 cm

• Saku Valla Volikogu XX koosseisu 15. istungijärk 30.01.1992

Kinnitada uueks vallavalitsuse koosseisuks 9 liiget:

S. Kruusenvald, Ü. Käi, V. Loko, R. Alba, A. Pärniste, R. Evendi, A. Tori, A. Järva, S. Pullinen.

1994. aastal olid Saku vallavalitsuses näiteks järgmised ametikohad: passitöötaja, metsnik, korterite erastamise ja pangaarvete avamisega tegelevad töötajad; 1996. aastal kaadriinspektor, erastamise vanemspetsialist, tarbijakaitsespetsialist, energeetikaametnik; 1997. aastal registripidaja, arendusametnik, vallaarst.

• Saku Vallavolikogu koosolek 11.02.1993. Reformikomisjoni tööst ja reformist Saku Katsesovhoosis ja Kurtina Linnukasvatuse katsejaamas

M. Tänavsuu: Mis loom on tinglehm?

A. Pärniste: Algühik. Lehmale on antud kindel väärtus, mida edaspidi arvestatakse. Näiteks 1 hobune on 1,8 tinglehma. Seda on tarvis võrandatud vara tagastamisel.

J. Tuha: Kas on juriidiliselt õige, et varasid valdab majand, aga jagab reformikomisjon.

U. Erm: Peame võtma vastu otsuse, et töötame välja korra. Eelarvet veel ei ole, kogu elu aga seisab eelarve peal. Saame hulga maju, kes need korras hoiab? Meil pole kommunaalosakonda ega masinaid.

Lükkame ettepanekud tagasi, majandid töötavad edasi. Töötada tuleb välja programm, millises järjekorras objektid üle võtta, et kõik oleksid kaetud eelarvega.

• Saku Vallavolikogu koosolek 10.01.1994. Infolehe loomine

Kuulati ära kultuuri- ja hariduseteenistuse juhi H. Pärline sõnavõtt kohalike ajalehe ilmumise vajalikkusest Sakus, toimetajaks sobib kõige paremini pr Mari Vaba, aitama on nõus ka pr Viivi Rehema ja pr Evi Johandi.

M. Vaba: Probleemiks on majanduslik külg – tasu, paber, trükkimine, käivitusraha. Esimesed pakutavad teemad: vabariigi aastapäev, vallavalitseja pöördumine, ülevaade valla finantsolukorrast, vallavalitsuse ja volikogu liikmete lühiiseloost.

Viie poolt häälega kinnitati ajalehe nimeks „Külakell“. Teheti järgmised ettepanekud:

- ajalehe käivitusraha näha ette valla eelarves,

- esimene ajalehe number ilmub 24. veebruariks.

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

20. DETSEMBRI ISTUNGIL:

Anti projekteerimistingimused ühisveevarustuse ja -kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Kurtna küla, Kurtna tee, Tiigi tänav, Keskuse tee, Kalda tänav, Tagadi tee, Aasu tee; üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Jälgimäe külas Jõeveere kinnistul, üksikelamute ehitusprojektide koostamiseks Kiisa alevikus Lepa tn 6 kinnistul ja Metsanurme külas Jugapuu tee 4 kinnistul.

Anti ehitusload Urda jalgratta- ja jalgteede välisvalgustuse rajamiseks aadressil Jälgimäe küla, Urda tee ja Pärnu mnt; üksikelamu püstitamiseks Metsanurme külas Kuldkinga tee 5 kinnistul, aiamaa laiendamiseks ja ümberehitamiseks üksikelamuks Roobuka külas Heki tee 6 kinnistul, üksikelamu laiendamiseks Üksnurme külas Rebasse kinnistul.

Nõustuti välisõhu saasteloa andmisega Stoneridge Electronics AS-ile saasteainete välisõhu suunamiseks.

27. DETSEMBRI ISTUNGIL:

Nõustuti maavara kaevandamisloa taotlusega ja sellega seotud korralduse eelnõuga „ASile TREV-2 Grupp maavara kaevandamise loa KMIN-136 andmine Tammemäe II liivakarjääris ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine”.

Anti ehitusluba üksikelamu püstitamiseks Kasemetsa külas Aprilli tee 37 kinnistul.

Anti kasutusluba Nurga I elamukvartali sõidu- ja jalgteede aadressil Metsanurme küla, Kuldkinga tee/Sõnajala tee.

Määrati kohanimed Kiisa alevikus rajatavale bussipeatusele (Revali) ja Kirdalu külas rajatavale bussipeatusele (Lillemäe).

Majapood OÜ-le anti õigus paigaldada 01.12.2016–28.02.2017 5,7 m² suuruse pindalaga reklaamkandja Männiku külas Tooma tee kinnistule.

3. JAANUARI ISTUNGIL:

Anti projekteerimistingimused üksikelamute ehitusprojektide koostamiseks Kasemetsa külas

Nirgiuru tee 6 kinnistul, Üksnurme külas Talve tee 73 kinnistul ja Tammemäe külas Maalma kinnistul, siderajatisel ehitusprojekti koostamiseks aadressil Männiku küla, Trapi tee 1, Trapi tee, 11340 Tallinn-Saku-Laagri tee ja Tallinn-Lelle 9,8-27,4 km; abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Kasemetsa külas Ristemäe kinnistul, elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Männiku küla, 11 Tallinna ringtee; Saustinõmme küla, 15 Tallinn-Rapla-Türi tee, Meru, Männiku, 11159 Jäätmehooldla tee, Viimsi metskond 104, Ristiku, Luige liivahooldla, 11 Tallinna ringtee, Viimsi metskond 18; Tagadi küla, 15 Tallinn-Rapla-Türi tee; elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Üksnurme küla, Loo tee, Loo tee 4, Uue-Lukusepa, Vahtramäe tee, Allika tee, Allika tee 1, Allika tee L1, Allika tee 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 8.

Anti ehitusload puurkaevu rajamiseks Tõdva külas Vana-Kase kinnistul, üksikelamu püstitamiseks Saku alevikus Kanarbiku tn 10 kinnistul, abihoonete laiendamiseks Saku alevikus Metsise tn 1 kinnistul, abihoonete püstitamiseks Saku alevikus Nulu tn 3 kinnistul, üksikelamu ja garaaži püstitamiseks Saue külas Kivimetsa kinnistul.

Anti kasutusload Saku vana raudteetammi kergliiklustee välisvalgustusele aadressil Männiku küla, Tallinn-Lelle 9,8-27,4 / Saku alevik, Teetammi; üksikelamule Metsanurme külas Nurga tee 1 kinnistul.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevude asukohad Saue külas Jalakakuru kinnistul ja Tammemäe külas Jaaguallika kinnistul.

10. JAANUARI ISTUNGIL:

Kehtestati 17.02.2017 Saku Valla Majas toimuva Saku Huvikeskuse salongiõhtu pileti hinnaks eelmüügist ostes 5 eurot ja samal õhtul 7 eurot.

Anti projekteerimistingimused puidutõstuse hoone ehitusprojekti koostamiseks Üksnurme külas Suurevõidu kinnistul, üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Tä-

nassilma külas Apelsini kinnistul, elektripaigaldiste ehitusprojektide koostamiseks aadressil Männiku küla, Nõmmiku tee, Nõmmiku tee 9, Kuldre tee 6 ja Kuldre tee 12 ning Männiku küla, Kuldre tee.

Anti ehitusload puurkaevude rajamiseks Juuliku külas Murumäe tee 21 kinnistul ja Kasemetsa külas Tulika tee 12 kinnistul.

Anti kasutusload üksikelamutele Roobuka külas Põhjala põik 6 kinnistul ja Saku alevikus Pähklimäe tee 2 kinnistul.

Kajamaa külas asuva katastriüksuse Annotalu jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati kohaaadressid ja sihtotstarbed ning anti nõusolek Annotalu ja Ado katastriüksuste vahelise piiri muutmiseks.

Kooskõlastati kavandatava puurkaevu asukoht Jälgimäe külas Kuusetuka kinnistul.

Nõustuti OÜ Kalrem jäätme- loa taotlemisega tavajäätmete sh olmejäätmeveoks majandus- ja kutsetegevusena Harjumaal.

17. JAANUARI ISTUNGIL:

Kinnitati Saku Päevakeskuse hoolekogu järgnevas koosseisus: erivajadustega isikute esindaja Aino Kiiver, eakate esindaja Ly Madissoo, laste ja perede esindaja Örne Liv Valberg, töötajate esindaja Triinu Rannast ja Saku Vallavolikogu esindaja vastavalt volikogu otsusele.

Anti projekteerimistingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Roobuka külas Astra tee 31 kinnistul, aiamaa üksikelamuks laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Roobuka külas Kibuvitsa tee 2 kinnistul, elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Juuliku küla, Eha põik // Eha tee // Kuu tee // Paju põik // Paju tee // Tähe tee, Juuliku, Juuliku-Tabasalu tee.

Anti ehitusload üksikelamute püstitamiseks Metsanurme külas Sõnajala tee 2 kinnistul ja Tännassilma külas Johannese tee 4 kinnistul, üksikelamu laiendamiseks Saku alevikus Tuule tn 27 kinnistul.

Anti kasutusload üksikelamule Saku alevikus Kivinurga tn 12 kinnistul, kanalisatsioonitorustikule, külmaveetorustikule ja sõiduteele aadressil Saku alevik, Rebasesaba tänav.

UUS TÖÖTAJA Saku vallavalitsuses

Sotsiaalhoolekande peaspetsialist Eike Hunt

Olen põline tallinlane – Tallinas sündinud, õppinud ja kasvanud. Lõpetasin Tallinna ülikooli sotsiaaltöö eriala 1998. aastal ja pärast seda asusin tööle Tallinna Lasnamäe linnaosa valitsusse sotsiaalhoolekande osakonda, kus töötasin pea 19 aastat lastekaitse ja sotsiaaltoetuste valdkondades.

Saku vallavalitsuses töötan selle aasta 1. jaanuarist sotsiaalhoolekande peaspetsialistina ja minu peamised tööülesanded on elanike nõustamine sotsiaalteenuste ja toetuste küsimustes, valla sotsiaalhoolekande valdkonna strateegiadokumendide väljatöötamine ja valdkonna statistiliste andmete kogumine. Vaba aega veedan meelsasti pere seltsis või looduses jalutades.

TUNNUSTUS

SAKU VALLA STAAŽIMÄRK

Pille Ulmas (10 aastat)

Margit Kalda (10 aastat)

Olga Matjuhhina (10 aastat)

NB! Buss vabariigi aastapäeva aktusele Sakku väljub Kiisa vabajaakeskuse juurest 23. veebruaril kell 16.30 ning viib pärast aktust kiisalased koju tagasi.

1998

- Suur torm juunis viis maja-delt katuseid ja murdis puid
- Saku ja Tallinna vahet hakkas sõitma AS Samati mars-ruutakso

1999

- AS Saku Maja avas meelelahutuskuse Toptuba.
- Sakus valmis algkoolimaja viimane - valge järk.
- Moodustati Tammejärve küla, kus põhiosas aiandus-krundid ja üks eramu.
- Alustas tööd uus volikogu, esimeheks valiti Lemmi Oro, vallavanemaks Arvo Pärniste.
- Valmis Saku valla interneti-lehekülj
- AS Saku Maja hoones kunagise katlamaja ruumides avati siseturg

2000

- Saku Sõnumid internetis
- Sakus asfalteeriti Teaduse tänava kõnniteed
- Uuendati Terakese katus
- Valmisid Saku mõisa saali põranda renoveerimistööd, kus 1999 oli avastatud parke-tis majavamm

2001

- Perearstikeskusega ühes majas Pargi tänaval avatakse Saku päevakeskus
- Gümnaasiumi renoveerimise ajaks saab koolimajaks Saku Valla Maja
- Tegevust alustas Saku huvikeskus
- Tuljaku esimene öökontsert oli Mozarti muusikast

2002

- Avatakse Saku gümnaasiumi renoveeritud peahoone koos muusikakooliga, jätkub spordikompleksi ehitamine.
- Vallavalitsus kolib nn insti-tuudimajja Teaduse 1
- Huvikeskus saab ruumid Teaduse 1 majas
- AS Nurmiko aiand alustab aia- ja lilleäri Juulikul
- Mõisahoonde renoveerimine, algab tiikide puhastamine ja pargi korrastamine
- Avati gümnaasiumi spordi-kompleks
- Tööd alustas uus vallavoli-kogu, esimeheks valiti Marek Linnutaja, vallavanemaks Sven Kesler

● Saku Valla Volikogu XX koosseisu 15. istungijärk 30.01.1992. Päevakorrapunkt nr 1.

Analüüsitakse valitsuse liikmete kasulikkust töös, kes kohal käinud, kes millega abiks olnud küsimuste lahendamisel. A. Tori korraldas Kiisal vanadele jõuluõhtu koos kingitusega 200.- Siit ka väljendile, kas kaukamees või aatemees sobiv vastus. Meil on raske aeg, kuluvad ka kaukamehed oma abiga ära?

● Saku Vallavolikogu koosolek 22.02.1993. Saku Ambulatooriumi probleemidest

T. Pajus: Praegu üürib ambulatoorium autot, mille eest maksab suurt tasu. Kas ei oleks otstarbekam osta ise auto?

Ü. Käi: Milleks meile need sõprusvallad siis on, kui neilt ei või sellist pisikest abi paluda. Neile ei peaks see küll mingi probleem olema. Pool autoraha ühelt, pool teiselt vallalt ja ongi auto olemas, ilma et soomlased aru saaksid, et nad midagi raisanud on.

A. Järva: Homme tulevadki kõik soomlased, siis saab rääkida. Pr Stern, Te võiksite selle otseselt enda peale võtta.

M. Stern: Seda ma teengi, kuid mul on veel teinegi probleem. On tulemas jälle üks täiskomplekt hambaravikabinet. Tuleb leida korralikud ja püsivad ruumid, kuhu see üles panna, nii et see sinna ka jääks. Sakus küll nüüd on juba üks. See on koolis ja seda vist saavad peale õpilaste ka teised kasutada.

● Saku Vallavolikogu istung 18.01.1996. Vallavanem A. Pärniste ettekanne vallavalitsuse tööst 1995. aastal

Maakorraldusteenistus tegeles ja tegeleb maade tagastamisega või nende eest kompensatsioonide arvutamisega, keskkonnakaitsega, kureerib põllumajanduslikku tootmist, arvutab, korrastab ja väljastab maamaksuteatise. Eraldi tuleb esile tõsta Vilve Tava tööd nii maakorraldusteenistuse ametnikuna kui ka keskkonnakaitse spetsialistina. Samuti teeb tublit tööd teenistuse juht Anne Kivilaid.

Sotsiaalhoolekandeteenistuse juht Eda Esperk esines mitte väga ammu vallavolikogu ees. Abivajajaid on palju ja see töö ei lõpe. Kultuuri- ja haridusteenistus ja selle juht Helle Pärin on 1995. aastal korraldanud terve rea tasemel üritusi vallas. Viimasena on kõigil meeles jõulu- ja aastavahetuse üritused, mis kestsid 20. detsembrist kuni 5. jaanuarini. Sporti kureerib Saku Keskkooli õpetaja Tiit Zirnask. Vallas töötab 10 erinevat spordiklubi.

Ökonoomikateenistusest tuli suurim tagasilöökk vallavalitsuse tööle. Vallavolikogu revisjonikomisjoni kontrolli tulemusena avastati rida puudusi selle teenistuse töös, mille tulemusena tuli kinnitada ametisse uus teenistuse juht Enda Vuurmann. Praegu julgen öelda, et teenistusel on tugev juht, samuti on see teenistus varustatud arvutitega, juurutatakse tööprogramme. Ümberkaudsed omavalitsused käivad meilt kogemusi saamas ja õppimas.

● Kas meil on oodata kutsumata külalisi?

Mai keskel sündisid asulasse ärevad kuuldused, et Sakku evakueeritakse 1500 Paldiski elanikku. Palusime vallavanemalt hr Pärnistelt kommentaari. Nagu kuuldustega ikka, on loos osa tõtt, osa valet. Kodanike kaitse seaduse ja vastava töörihma otsuse põhjal on Saku töepoolest määratud Paldiski elanike evakueerimise paigaks juhul, kui tuumareaktori demonteerimisel tekib elanikele ohtlik olukord. Saku valiti hea raud- ja maantee ühenduse tõttu. /-/- Suhtugem evakueeritusesse kenasti, aga olgem valvsad. Tegemist on enamasti teise riigi kodanikega, kes on kaotanud töö- ja ajutiselt ka elukoha. (Saku Sõnumid, 6. juuni 1994)

● Kohalikud uudised

AS Saku Maja avas Juubelitamede teel meelelahutuskuse Toptuba, kus oli piljard, koroon, flipper, nooleviskemäng ja lauajalgball. Saalis oli 5 arvutit, sees internetiühendus. Sissepääs maksis 5 kr, lisandus mänge, arvutikasutamise tund maksis 25 kr. Meeleolu loomiseks oli Toptoas muusikakeskus. (Saku Sõnumid, 5. märts 1999)

● Edelaraudtee korraldatud enampakkumisel müüdi Saku raudteejaam alghinna 113 300 kr eest. Taotlejaid oli ainult 1, nii et enampakkumist sisuliselt ei olnud. Huviga ootab SS, kas hoone jääb elamuks või on uuel omanikul tagataskus mingi huvitav äriplaan. (Saku Sõnumid, 4. september 1998)

1993 - esimene buss abisaadetisi Soomest Saku mõisa juures. Riiete jaotamist organiseeris Saku raamatukogu
Foto: arhiiv

VALLAVOLIKOGU ISTUNGID

19. jaanuari istung

- Vallaelanike küsimustele vastamise pooltund
- Saku valla tunnustus-avalduste andmine
- Projekti omafinantseeringu tagamine
- Vallavara omandamine
- Vallavara otsustuskorras võõrandamine
- Saku valla Jälgimäe küla Aare kinnistu detailplaneeringu kehtestamine
- Vaide rahuldumata jätmise
- Vaide esitamise tähtaaja ennistamata jätmise ja vaide tagastamine

Saku Vallavolikogu järgmine istung toimub 16. veebruaril 2017

LC Saku tänab

Saku lõviklubi tänab kõiki, kes aasta lõpus aitasid koguda raha Kajamaa koolile haridusrobotite ostmiseks. Need robotid arendavad laste matemaatilisi ja eneseväljendusoskusi, samuti põhjus-tagajärgseid ja seadme juhtimist. Raha koguti Saku gümnaasiumi jõulukontserdil, vallamajas toimunud jõululaadal ning 22. detsembril Selveri juures nii lõvide kalendri kui leedide küpsetatud piparkookide müügi.

Sotsiaaltoetuste määrad 2017. aastal

- madala sissetulekuga pere koolitoetus 128 eurot
- puudega lapse haridus-asutusse sõidu määr 0,19 senti läbitud kilomeetri kohta
- puudega lapse hooldajatoetuse määr 25,57 eurot
- puudega isiku haridus-asutusse sõidu määr 0,19 senti läbitud kilomeetri kohta
- puudega isiku hooldajatoetuse määr 25,57 eurot
- eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetuse määr 45 eurot
- sünnitoetuse määr 320 eurot
- kolme- ja enamalapselise pere koolitoetuse määr 32 eurot
- matusetoetuse määr 96 eurot

Saku vald tagab tervisekeskuse rajamise omafinantseeringu

Volikogu otsusega tagab Saku vald uue tervisekeskuse rajamise omafinantseeringu, mis on 474 383 eurot, millest 182 498 eurot tasub uude keskusesse tulev Sädameapteek. Keskus läheb maksma üle 1,3 miljoni euro ning ülejäänud raha taotleb vald Euroopa regionaalarengu fondilt. ☺☺

1. veebruar on mittetulundusliku tegevuse projekti- ja tegevustoetuse taotluste esitamise tähtaeg

Projektitoetust saavad taotleda Saku vallas tegutsevad mittetulundusühingud, seltsingud, sihtasutused ja üksikisikud. Projekti tegevused peavad olema suunatud Saku valla elanikele elukeskkonna, turvalisuse, keskkonnakaitse, spordi, noorsootöö, kultuuri, hariduse, sotsiaaltöö, tervise ja külaliikumise edendamiseks.

Tegevustoetust saavad taotleda Saku vallas tegutsevad mittetulundusühingud, mille põhikirjaline eesmärk on aleviku või külaliikumise arendamine ning Saku vallavolikogu otsusega spordiklubid Saku Sporting, Saku korvpalliklubi, tantsuklubi Danceland ja ühendused seltsing Kiisa-Kurtina-Tagadi-Roobuka pensionäride ühendus, seltsing Kajamaa piirkonna külade pensionäride ühendus Meelespea, seltsing Saku pensionäride ühendus Elukaar, MTÜ Saku diabeetikute selts, MTÜ Saku valla invaühing ja Saku valla lasterikaste perede ühendus.

Toetuse andmise kord ja taotlusvormid leitavad www.sakuvald.ee

Taotlus tuleb esitada vastaval vormil, allkirjastatult ja tähtaegselt kas:

- 1) valla e-postile saku@sakuvald.ee;
- 2) tuua käsipostiga valla kantseleisse aadressil Teaduse 1, Saku vald
- 3) saata postiga aadressil Saku vallavalitsus, Teaduse 1, Saku vald 75501, Harjumaa

Info e-postil helemall.kink@sakuvald.ee või telefonil 671 2405.

HELE-MALL KINK, arendusspetsialist

Sakus tegutseb aasta üks paremaid reisibüroosid

11. jaanuaril avaldas reisikorraldaja Tez Tour reisikorraldajate seas aasta oodatavima edetabeli Eesti aasta Top-10 reisibürood. Auhinnagalale Hiltoni hotelli oli põhjust minna ka Sakus asuval reisibürool OÜ Fantaasia Reisid.

Saku keskel Konsumi kaupluse teisel korrusel tegutseva Fantaasia Reisi juhatusel liikme ja reisikorraldaja Silvi Kruusvaldi sõnul on nad olnud Eesti kümne parema reisibüroo seas juba aastaid. „Ka nendel turismile rasketel aastatel tulime me kenasti toime ja ei lasknud latti alla,“ ütles ta. „Oleme väga rõõmsad ja tänulikud oma klientidele, kes aastast aastasse on meid usaldanud ja meid oma reisikorraldajaks valinud!“

Pingerea koostamise aluseks võeti klientide arv, klientide rahulolu, müügitulemused. 2005. aastal alustanud ja vaid 2–3 töötajaga toimetav Saku büroo on esikümne seas koos selliste suurte firmadega nagu Estravel ja GoTravel. Esikümnesse pääsesid veel Tuusik, Delfiin Reisibüroo, Union Travel, Indigo Travel, SV Tours, Oikumena ja Sunrise Travel. ☺☺

Rahvusvaheline Lions-liikumine tähistab 2017. aastal oma 100. juubelit. Eesti Lions-piirkond tähistab juubelit kampaaniaga „100 pinki Eesti heaks“.

Seoses juubeliga kuulutab Saku Lõviklubi välja

IDEEKONKURSI

originaalse ja meeldejääva istumiskoha kavandi leidmiseks.

Istumiskoht võiks

- olla piisavalt „HULL“, et olla meeldejääv, pilkupüüdev ja originaalne;
- olla edaspidi üks Saku maamärkidest;
- kanda Saku kogukonnaga seotud sümbolikat või saada uueks sümboliks;
- asuda Saku Lions klubi tegemistega seotud kohas (terviserajad, raudteeäärne mägi, skatepark ja Nurme tänava suusamägi jne);
- olla seotud märksõnadega taaskasutus, turvalisus, Saku, heategevus, sport.

Istumiskoht on kavas valmis ehitada 2017. aasta suvel.

Ideekavandid palume vormistada formaadis A4/A3 paberikandjal või pdf-failina ja saata e-posti aadressil lc.saku@lions.ee või tuua vallavalitsuse kantseleisse Sakku Teaduse 1.

Ootame kavandeid 5. veebruarini 2017. Tõid hindab Saku Lõviklubi ja Saku Vallavalitsuse ühiskomisjon. Täpsustavate küsimustega pöörduda konkursi korraldaja poole telefonil 50 39 888 või e-posti aadressil lc.saku@lions.ee.

2003

- Saku Sõnumid hakkas ilmuma 2 korda kuus
- Pärast aastatepikkust pausi loodi taas Saku puhkpilliorkester, dirigent Jaak King
- Valla sümbolika täienes logo ja tunnuslausega „Läbi rohelise akna“, kujundaja Raul Laugen
- Tegevust alustab Saku Valla Spordikeskus
- Õlletehase restaureeritud pruulikojas avati õllemuuseum ja -restoran
- Suvepidustused Saku Suvi
- Tänassilmas avati Eesti esimene tehnotark
- Avati MTÜ Metsanurme eestvedamisel rajatud Üksnurme-Metsanurme matkarada
- Valmis kergliiklustee Nurme tn otsast Põik tänavani
- Saku Kolmiku esimese hooaja lõpetas rattapäev

2004

- Saku vald pälvis Eesti kõige lapsesõbralikuma omavalitsuse tiitli
- Ennistati Sookaera-Metsanurga küla
- Kajamaa vibulaskjad Katrin Virula ja Helena Ees mets tulid maailmameistriteks
- President Arnold Rüütel külastas Saku valda
- Saku õpilasmaleva esimene töösuvi
- Kergliiklustee rajamine Teaduse ja Tiigi tänavale
- LC Saku rajas rularambi gümnaasiumi juurde
- Renoveeritud lasteaed Terake avas uksed
- Saku valgustatud suusarajal löid särava tuled
- Valla elanikuks registreerimise kampaania „Saku sakulastele“

2005

- Saku valla autasude hulka lisandus teenetemärk, kujundaja Raul Laugen
- Kurtina külakeskus avas uksed, mootorrattamuuseum sai laienduse
- Avati noortekeskused Sakus ja Kiisal
- Alustati laste sündide pidulikku tähistamist

• Saku Vallavolikogu koosolek 07.04.1993.**Kodanike avalduste läbivaatamine, instituudi katlamaja piirkonnas asuvate majade elanike ja asutuste kütteprobleemid**

A. Pärniste: Katlamaja on rahata, ei saa kütet osta.
 Hr Arulaid: Võlgu on asutused. Sovhoos u 200 000 – 300 000 krooni; EKB-l on vana võlg (ta läks aktsiaseltsiks). Teised asutused viibivad mõne kuu. Ja näiteks Taimekaitsejaam maksis lausa ette. Kahe- ja kolmepäevased seisakud tehti inimestele seisukorra teavitamiseks.
 A. Pärniste: Vallavalitsus otsustas alustada väljatöstmist.
 Hr Arulaid: Linnas võeti vastu otsus elektri katkestamise kohta.
 A. Pärniste: Juriidilist õigust elektri katkestada ei ole.
 J. Kaalma: Sakus on ülikirjad, kes ei maksa – neile on kasulik hiljem maksta.
 A. Järva: Õlletehases on paar peret, keda saaks välja tõsta, viletsa male pinnale (joodikud).
 Ü. Lammertson: Teha kindlaks kütte maksmise kord.
 R. Kõva: Miks ei ole vastutust maksmata kütte eest? Inimeste käest kohtu korras välja nõuda.
 Ü. Lammertson: Hagi kohtu korras maksab 400 krooni.
 H. Pärilin: Katlamaja tuleks munitsipaliseerida.

• Saku Vallavolikogu istung 12.10.1995**Ettevõtluse olukorrast vallas**

Vallavalitsuse arendusteenistuse juhi R. Niguli ettekanne: 1995. aastal on asutamisluba antud 13 ettevõttele. Kevadel hakkas vallas tööle tarbijakaitseametnik, tänu kellele on avastatud ka nn „piraatevõtteid“ (näiteks kalatsehhi Pääskülas ja puidutsehhi Juulikul). Kaubanduse arengu seisukohalt on tähtis turgude asukoha küsimus. Kiisal on turule koht leitud, Sakus lahendatakse turu asukoht valmi arengukavaga paralleelselt. Ettevõtluse arengu seisukohalt on tähtis, et vallal oleks arengukava, seda koostatakse. Olulisi investeeringuid ei ole veel valda tulnud. Ilmselt mõjub Tallinna lähedus, ärimehed ei ole veel valmis Tallinnast välja tulema. Põllumajanduses ei ole midagi rõõmustavat: ühistute olukord on järjest viletsam, uusi talusid ei ole oluliselt juurde tekkinud.

• Toimetuse vestlusring „Kas jääda Tallinna magamistoaks või arendada ettevõtlust kohapeal?“

Meile pole vaja suurt teha, kui see pealegi vallale midagi sisse ei too. Inimesed on need, kes oma tulu-, maa- jt maksudega täidavad valla kassat. Järelikult oleks kasulik, kui siin elaks palju tööjõulisi inimesi, ükskõik, kus nad siis töötavad. Kui ettevõttelt vallale midagi ei laeku, siis pole ettevõtluse soodustamine üldse oluline. Paremini ehitada hoopis elamuid, et siia asuksid elama heaoluga inimesed. /–/ Kas mitte teha näiteks Saku oma pagaritööstus, mis varustaks oma valda ja ka Tallinna poode hommikul vara oma odava sooja saia ja leivaga! Lõuna-Eestist saab odavat vilja. Pagaritööstus ei vaja suuri ehitisi, on küllalt loodussäästlik ja pikkamisi võib sellega võõromandis oleva „Leiburi“ kallid tooted turult välja suruda.

/–/ Kui Saku küpsetaks leiva, annaks midagi uut piimatööstuselt, teeks oma vorsti ning läheks seda näiteks Männikule müüma, siis tuleksid Tallinna perenaised väärt kraami ostma küll. Nabalas on hea kogemus, nad hakkasid pakkima naturaalselt, lahjendamata piima. Esialgu suudeti päevas müüa 1,5 tonni, kuid väike reklaam ajalehes tõstis kohe läbimüügi 2 tonnini.

(Saku Sõnumid, 5. september 1994)

• Kuulutus

Kui su sõber vajab varjupaika, siis AS Dikom teenus pole laita: sõida julgelt autoparklasse Sakus Tallinna mnt 8. Kindel valve – turvatunne Sinule ja Su autole vaid väikse tasu eest! Sõiduauto 10, väikebuss 15, veoauto (üle 3,7 t) 20 krooni ööpäev. Tule, ja Sa ei kahetse – suvest suveni! (Saku Sõnumid, 4. aprill 1996)

• Männiku unelmate küla

Kellele ei meeldiks, kui Saku külje alla tekiks homsesse suunatud küla suurepärase planeeringuga, eeskujulikult ehitatud kaunite elumajadega, läbimõeldult korraldatud infrastruktuuriga ja kohapeal ettevõtlust toetavate võimalustega. /–/ Turvalisuse peaks tagama elektrooniline süsteem koos turvameestega. /–/ Männikule kasvab küla, kus miski ei logise, kus miski pole lääbakil ega haise. Männiku küla kujuneb ammendamatu võimaluste maaks. /–/

Aga raskusi on olemasoleva külaga. Keegi ei tea täpselt, kui palju inimesi Männikul tegelikult elab. Saku vald ka ei tea, täit ülevaadet pole. Siin on palju asotsiaalselt elanikkonda, kes ei käi tööl ega ole huvitatud elukeskkonna parandamisest. Me pakume neile kõigile elamist mujal, Lasnamäel kõigi mugavustega korterisse. /–/

Kui AS Männiku Küla alustas 1990. aastal, polnud ehitamine kuigi kallid ja raha liikus. Riigiettevõtte loobusid ajapikku koostööst, nüüd oleme erafirma, ainult Saku vallavalitsus on jäänud osanikuks. /–/ Järgnev rahareform ja inflatsioonikeeris löid kõik sassi, ehitusmaht vähenes, sest firmale ei laekunud kuude kaupa sentigi raha. Mullu jaanuaris tuli öelda lahti alltöövõtulepingud, vallandada direktor, töödejuhataja, varustaja, pearaamatupidaja. Inimesed käisid ja tahtsid sisse makstud raha tagasi saada. Siis tundus, et Männiku külaga on lõpp. Tollest esimesest 50-lisest seltskonnast on alles 2. Kevadel 1993 algas aga uus ring: uued lepingud, paindlik maksegraafik. /–/

Sisetööd võib inimene tellida AS Männiku Küalt, kelleltki teiselt või ise 10–12 aastat nikerdada. Ridaelamukorter Männiku külas on nagu unelm: esimesel korrusel on suur tuba (33 või 38 m²) ja köök, teisele korrusel viib keerdtrepp, seal on 3–4 tuba... terrassi all on juurviljahoidla... üks kamin on esimese korruse hallis, teine terrassil, sauna juurde saab teha basseini. (Saku Sõnumid, 14. aprill 1994)

PLANEERINGUTEATED

DETAILPLANEERINGUD

• Saku Vallavalitsuse 27.12.2016 korraldusega nr 1104 algatati detailplaneering (DP) ja anti lähteseisukohad Tănassilma küla Viirpuu tee 2 maaüksusel ja lähialal. DP ala asub Tănassilma-Laagri tee ja Kungla tänava vahetus läheduses. DP ala moodustavad Viirpuu tee 2 maaüksus, Viirpuu tee maaüksus ja osaliselt Tănassilma-Laagri tee L4 maaüksus. Ala suurus on ca 4000 m². DP koostamise vajadus ja eesmärk on Viirpuu tee 2 maaüksuse kaheks krundiks jaotamine, hoonestusalade ja ehitusõiguste määramine kaksikelmute ja abihoonete ehitamiseks. Tegemist on Saku valla üldplaneeringu kohase DP-ga. DP algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal ei ole vaja DP koostamises käigus teha eraldi etendavaid uurimisi.

Antud korraldusega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel: <http://www.sakuvald.ee/algatatud-detailplaneeringud> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse tn 1, Saku alevik).

• 05.01.2017 toimus Saku Valla Majas (Teaduse 1, Saku alevik) Jälgimäe küla Kaili ja Jälgimäe tee 51 kinnistute (katastritunnused: 71801:003:0762 ja 71801:003:0248) detailplaneeringu (DP) avalik arutelu. Avalikustamise ajal esitati DP-le ettepanekud ja vastuväide. Ettepanekud ja vastuväite esitanud isik ei nõustunud avalikul arutelul Saku Vallavalitsuse seisukohtadega ettepanekute ja vastuväite osas. Avaliku arutelu protokolliga saate tutvuda Saku valla kodulehel: <http://www.sakuvald.ee/geoinfosusteem>. DP esitatakse

järelevalve menetluse teostamiseks Harju maavanemale.

• Saku Vallavalitsuse 10.01.2017 korraldusega nr 33 kehtestati Jälgimäe küla Tammoja kinnistu osa detailplaneering (DP). DP ala asub Kanama tee ääres. Planeeritava ala suurus on ca 2,3 ha ning selle moodustab Tammoja kinnistu osa. DP eesmärk on Tammoja kinnistu osa kruntideks jaotamine, hoonestusalade piiritlemine ja ehitusõiguste määramine üksikelmute ja abihoonete ehitamiseks. DP järgi jaotatakse planeeritav ala viieks elumumaa krundiks, üheks maatulundusmaa krundiks, kaheks transpordimaa krundiks (juurdepääsu ja perspektiivseks kergliiklustee jaoks) ja üheks tootmismaa krundiks (perspektiivse reoveepumpla jaoks). Elamukruntide suurus jäävad vahemikku 2533 m² kuni 4061 m² ning nende täisehitusprotsendid jäävad vahemikku 16-20. Igal elamukrundil võib olla üks üksikelmu ja kuni kaks abihoonet. Üksikelmu maksimaalne kõrgus võib olla 9 m, abihoonetel 6 m. DP on Saku valla üldplaneeringuga kooskõlas. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähimbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

Vt <http://www.sakuvald.ee/kehtestatud-detailplaneeringud>.

• Saku Vallavalitsuse 17.01.2017 korraldusega nr 63 kehtestati Kasemetsa küla Remmelga tee 2 kinnistu detailplaneering (DP). DP ala asub Saku-Tõdva tee ääres ja koosneb Remmelga tee 2 kinnistust ja osaliselt Remmelga tee kinnistust. Ala suurus on ca 2700

m². DP eesmärk on kinnistu hoonestusala piiritlemine ja ehitusõiguse määramine, lisaks olemasolevale üksikelmule, abihoonete ja/või üksikelmu laienduse ehitamiseks. DP järgi võib kinnistu hoonestada üksikelmu ja kahe abihoonena. Kinnistu maksimaalne ehitusalune pindala võib olla kuni 400 m². Üksikelmu maksimaalne kõrgus võib olla 9 m, abihoonetel 6 m. Samuti näeb DP ette müratõkkevalli eemaldamise enne müratõkke-seina (maksimaalne kõrgus 2 m) rajamist. DP on Saku valla üldplaneeringuga kooskõlas. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähimbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

Vt <http://www.sakuvald.ee/kehtestatud-detailplaneeringud>.

• Saku Vallavolikogu kehtestas 19.01.2017 Saku valla Jälgimäe küla Aare kinnistu detailplaneering (DP). DP ala koosneb Aare kinnistust, osaliselt 11340 Tallinn-Saku-Laagri tee maaüksusest, osaliselt 11343 Kanama tee maaüksusest. Planeeritava ala suurus on ca 11500 m². DP eesmärk on Aare kinnistu hoonestusala piiritlemine ja ehitusõiguse määramine tankla, ärihoone ja abihoonete ehitamiseks. Rajatav tanklahoone on planeeritud kahekorruselisena, mille esimesel korrusel on tankla ja väike kauplus koos inimeste pesemisvõimalusega ning teisel korrusel hotell ja vajaduse korral tankla kontor. Laohoonebüroo on kavandatud kuni kolmekorruselise. Kinnistu maksimaalne täisehitusprotsent on 50. DP sisaldab Saku valla üldplaneeringu muutmise ettepanekut. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähimbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

Vt <http://www.sakuvald.ee/kehtestatud-detailplaneeringud>.

Uusmäe kolmandal majal katus peal

Jaauari esimeseks nädalaks jõudis Uusmäe tänav 6 maja ehitus nii kaugele, et korteriarendaja Saku Korteri OÜ juhatusel liikmel Peeter Ojal tuli katuselt sarikapärg alla tuua ja ehitajatel oli põhjust töö korra katkestada ning pidu pidada.

Uusmäe elamurajooni majadest kolmas numbriga 6 tuleb eelmistest klass kõrgem ehk A-energiaklassis. Katusele paigaldavad päikesepaneelid aitavad osa elanike elektriarvest kinni maksta. „Üdelektri toodavad paneelid ja lift sõidab n-õ tasuta,” lubas Saku Korteri OÜ juhatusel liige Reimo Metsküll, kelle sõnul on üle poolte ehitatava maja korteritest juba omaniku leidnud, saadaval on veel 7 ehitatavat korterit ja üks valmis korter eelmisest Uusmäe 2 majast.

Kui korter võimalikult varases ehitusfaa-

Sarikapärja tõi kolmanda Uusmäe tänava maja katuselt alla OÜ Saku Korteri OÜ juhatusel esimees Peeter Oja. Valmis maja katust hakkavad katma päikesepaneelid. Foto:

sis osta, saab tulevane omanik seal paljugi enda käre järgi sättida lasta. Näiteks lasi üks esimese korruse korteri omanikest duši asemel endale vannu paigaldada. Arendajad on paindlikud. Valmis peaks maja arendajate kinnitustel saama juuliks-augustiks.

Paneelide montaaži, põrandavalu ja katuse ehitusega tegeleva alltöövõtja OÜ Euroopa Ehituse meeste sõnul nii väike külm nagu jaauari esimesel nädalal oli töötegemist ei sega. „See kõige tuulisem ilm oli jube, saime ainult 2–3 tundi märketõid teha,” ütles üks meestest. „Aga muidu on olnud OK. Oleme Soomest tulnud ja teame, mis on tõeline pakane.” Meeste sõnutsi annab -20 kraadini vabalt ehitada. „Oleme ka -30ga teinud, Otepääl Tehvandi staadionit, aga siis saad 15 minutit tööd teha ja pool tundi kulub soojendamisele. Tööaeg päevas jääb lihtsalt lühikeseks.” „Kui liigutad, pole hullu. Neid raskeid liimpuidust otsatalasid siin tassides hakkas isegi palav.”

VICTORIA PARMAS

Harjumaa pereelu 2016. aastal

2016. aastal registreeriti Harju maavalitsuse kantslei rahvastiku toimingute talituse andmetel 1776 lapse sünd, mis on 96 võrra rohkem kui 2015. aastal, mil registreeriti 1680 lapse sünd.

Poisse sündis möödunud aastal 921 ja tüdrukuid 855. Kaksikuid sündis 27 paari, neist 9 paari vendi, 9 paari õdesid ning 9 õde-vend segapaari.

Esmasündinuid oli 2016. aastal 599, teisi 729, kolmandaid 356, neljandaid 68, viiendaid 16, kuuendaid 6 ja seitsmendaid 2.

Populaarsemad poistele pandud nimed olid: Robin, Karl, Oliver, Gregor ja Marten. Populaarsemad tüdrukutele pandud nimed: Sofia, Nora, Alisa, Mia ja Maria.

Surmakandeid registreeriti 2016. aastal 1117, mis on 7 võrra vähem kui 2015. aastal, mil registreeriti neid 1124. Lahkunute hulgas oli mehi 523, naisi 590 ning tundmatuid 4. Lahkunute keskmine vanus oli 75 aastat (meestel 70 ja naiste 80 aastat). Vanim lahkunu oli 105-aastane naine.

Abielusid sõlmiti möödunud aastal 208, mis on 18 registreerimist rohkem kui 2015. aastal, mil sõlmiti 190 abielu. Kõige enam abiellujaid oli vanuses 31-40. Kõige eakamad abiellujad olid 83-aastane mees ja 75-aastane naine. Lahutuste arv vähenes 2015. aastaga võrreldes 12 võrra, jäädes 2016. aastal 29 registreeritud lahutuse juurde.

Rahuldati ka 25 nimemuutmise avaldust, millest 20 oli seotud perekonnanime muutmisega, 4 eesnime muutmisega ja 1 isikunime muutmisega.

Õnnitleme armsaid vanemaid
Reet ja Kaarel Vilu
kuldpulma puhul
31.12.2016.
Rõõmsat jätku soovivad
lapsed peredega.

Terakese lasteaia väärtuste laekad

MARIKA JÄRVE

Terakese õppealajuhataja

2016. aastal tunnustati meie lasteaeda „Hea lasteaia edendaja“ ja 2014. aastal tiitliga „Hea lasteaia rajaleidja“. 2016. aasta konkursi teema oli „Hea lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed“.

Saku Lasteaia Terakese töös märgitigi ära asutuse teadlik väärtuskasvatuse ja põnevate meetodite kasutamine laste sotsiaalsete oskuste arendamisel.

Karukoosolekud

Oleme üheskoos läbi arutanud ja kirja pannud oma väärtused – lapsekeskus, hoolivus ja koostöö. Rühmades on rühmareeglid/head tavad. Lapsevanematega räägitakse väärtustest rühmareegleid läbi arutades.

Hommikuti toimuvad rühmades hommikuringid, kus arutatakse lastega päevaprobleeme ja tegemisi. Lasteaia üks rühm kasutab kiusamismetoodikat. Iganädalastel karukoosolekutel arutatakse erinevaid käitumismudeleid. Pered ootavad lasteaia korraldatud ühisüritusi, osavõtt on alati rohkearvuline. Lasteaia hoolekogu hindab lasteaia tööd positiivselt.

2016/2017. õppeaastal anname rühmade avatud tegevustele väärtuspõhise hinnangu.

Sügisel valmistasid kõik rühmad (õpetajad) väärtuste laeka. Valminud laegastest tegime näituse. Pärast näitust läksid laekad rühmade koridoridesse ning nende sisse saavad õpetajad, lapsevanemad ja külalised panna rühmale väärtuspõhiseid komplimente. Kevadel avame laekad ja vaatame rühmade kaupa üle enimkordunud väärtused. Aastal 2017. alustame uue arengukava koostamisega. Kogutud toimivaid väärtusi saame kasutada lasteaia väärtuste sõnastamisel.

Teatريفestival ja meediaõpe

Üheks laste sotsiaalsete oskuste arendamise väljundiks on Terakeses teatريفestival. See hõlmab päris pikka ettevalmistus- ja proovide perioodi. Näidendeid lavastades on meie ees-

Klausi rühma lapsed ja kiusamismetoodika vabad karud.

Igal rühmal on oma väärtustelaegas, kuhu igaüks saab aasta jooksul panna väärtuslike komplimente.

Fotod: Terake

märk, et iga laps saaks laval esineda võimetekohase rolliga. Laval olles suhtleb laps aktiivselt teistega, tunneb ennast kollektiivis vajalikuna. Just erinevate rollide kaudu saavad lapsed olla endast erinevate tegelaskirjeldustega. Enne lavastamist toimuvad etenduse arutelud. Pärast meie lasteaia toimunud teatريفestivali on lastel võimalus esineda väljaspool lasteaeda. Nii saavad lapsed rutiinist välja ning saavad teiste olukordade ja kohtadega arvestamise oskuse.

Paaril viimasel õppeaastal oleme uuendusena alustanud meediakasvatusega ehk õpetame lastele meediakirjaoskust – kuidas suhtuda kriitiliselt ja teadlikult meedia pakutavasse, kasutada meediat teabe leidmiseks ja oma eesmärkide saavutamiseks.

Meie lasteaia lapsed käivad palju Sakus jalutuskäikudel, teatrides, kontsertidel, näitustel – see kõik arendab laste silmaringi ja sõnavara. Jalutuskäikude eesmärk on laste arvestamine kaaslasega, tähelepanu koonda-

mine liikluses, pikniku korral oma asjade eest hoolitsemine. Liikumismängudes õpetame lastele reeglitest kinnipidamist ja ka oskust kaotada.

Tervet haridusasutust haarav väärtusarendus vajab väärtuskasvatuse elluviimiseks süsteemset lähenemist ning kõigi osapoolte panustamist protsessi. Osalemine „Hea lasteaia“ konkurssidel on andnud meile võimaluse oma asutuse väärtusalast tööd analüüsida ja välisekspertide ettepanekuid arvestada.

„Edendaja“ tiitliga tunnustab TÜ eetikakeskus õppeasutusi, mis teevad oma organisatsiooni arendamisel head tööd, pöörates tähelepanu iga lapse individuaalse arengu toetamisele koostöös eri osapooltega. „Rajaleidja“ tiitliga tunnustab TÜ eetikakeskus õppeasutusi, mis on oma tegevuses pidanud oluliseks väärtusarendust, pöörates tähelepanu nii õpilaste kui ka lasteaia töötajate individuaalse arengu toetamisele koostöös eri osapooltega.

Gaia kool – esimene erakool Saku vallas

VICTORIA PARMAS

Saku vallas on kokku saanud grupp lapsevanemaid, kes soovivad asutada kogukonnakooli, kus pööratakse tähelepanu loodusõppele ja pärimuskultuurile, kasutatakse palju projektiõpet ning ollakse iga päev õues. Just selline on kaks ja pool aastat tagasi Tallinnas avatud Gaia kool.

MTÜ Gaia Hariduse Seltsi kooli põhimõtte ongi rajada Gaia klasse kodukoha lähedale ja hoida kool väiksena. Nii loovadki kooli filiaale üle Eesti asjast huvitatud lapsevanemad ning need on tugevalt kogukonnaga seotud. Täna saab gaia-põhimõtete järgi õppida peale Tallinna ka Rapla maakonnas Mõisamaal ning Põltsamaal. Sakus on algus juba tehtud – sügisel alustas Saku Tehno ruumides seitsme lapsega Gaia eelkool.

Piparkoogitegu kitarri saatel

„Gaia tähendab kreeka keeles meie maad ning sellest saabki meie kooli filosoofia alguse. Maa annab meile kõik eluks ja tööks vajaliku ja seda me koos lastega avastamegi. Selle tegevuse käigus avastavad lapsed ka ennast,“ tutvustab Saku Gaia eelkooli õpetaja Raine Lindepuu kooli olemust ligi 20 infopäevale saabunud huvilisele. „Kooli mõte ei tohiks olla selles, et saan 9. klassi lõpuks tunnistuse, vaid et tahan teada saada uusi asju ja jõuda selgusele, kes ma ise olen. See viimane on meie väga selge eesmärk.“

Loomulikult õpitakse ka Gaia koolis lugema ja kirjutama ja arvutama, kuid seda ei pea Raine sõnul tegema 45 minutit järjest laua taga istudes. „Me käime väga palju õues ja kui oleme toas, siis istume hoopis rohkem maas kui laua taga tooli peal,“ nendib Gaia kooli õpetaja ja 4 lapse ema Raine ning kinnitab, et nii nagu kõik üldhariduskoolid lähtub ka Gaia kool oma tegevuses põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest. „See seadus annab väga vabad käed ja seda ka omavalitsuse koolidele. Ku-

Saku Gaia eelkooli õpetaja Raine Lindepuu koos oma õpilastega.

Foto: Raine Lindepuu

na tavalistes koolides on aga klassis 30 õpilase ringis, ei ole võimalik õpetajal neid vabadusi kasutada ja iga õpilasega arvestada.“

Mullu novembrikuus võis Tallinna Gaia klassis näha pilti, kus 1. klassi õpilased kirjutasid üles vegan piparkoogitaigna retsepti. (Sealjuures tutvustas retsepti lastele ühe nende klassikaaslase ema.) Lapsed segasid koostisosad elava kitarrimuusika saatel kokku ja lõpetuseks arvutasid, kui palju taigana koostisosadele raha kulus. Ehk siis korraga sai õpitud kokandust, matemaatikat, eesti keelt ja muusikat.

„Õpetaja eesmärk ei ole anda päeva jooksul ära kuus 45-minutilist tundi, vaid tema ülesanne on midagi õpetada. Kuna meil on üldõpe, siis õpetab õpetaja mitut asja korraga,“ selgitab Raine, kelle sõnul ei ole Gaia koolil aasta-ega kuuplaani, kuid on aasta-, kuu-, nädala- ja päevarütm. Ta selgitab.

Iga päev õues

„Koolipäev algab meil kell 9.30 hommikuringiga, mis on mõeldud häälestamiseks. Lõunasöögi paus on tund aega, sest pärast sööki käime iga päev õues. See võimaldab energiat välja elada ja toob lapsele hoopis teised mõtted ja tunded. Nädalarütm tähendab aga seda, et iga klass käib ühel päeval nädalas majast väljas. Nimetame seda projekti-

päevaks, kus saame teha kogemusõpet ja parasjagu teemas olevat asja järele proovida. Kui meil on metsakuu, siis läheme näiteks puudelehti õppima metsa, mitte ei vaata neid õpikulehelt. Kui on toidu teema, läheme mõnda rahvuskööki. Lastel tuleb lubada eksida ja läbi kogemuse õppida.“

Kuurütmil loob koolis aga kuuteema. Näiteks novembri teema oli pärimus, mil räägiti mardi- ja hingedepäevast. Aastarütmil loovad aga viis vaheaega, et võimaldada lastele sügisel ja talvel, kui on pime ja energiat vähem, rohkem puhkust. „Suvel, kui lapsed energiat täis ja vanemad kurdavad, et lapsed peavad üksi kodus olema, siis teeme suvelaagreid. Välismaareise meie koolis ei ole, eesmärk on sättida oma tegevused nii, et üheksa aastaga teeks Gaia kooli laps Eestile ringi peale,“ räägib õpetaja. Laagritesse, projektipäevadele ja üritustele on oodatud ka lapsevanemad, et näha oma last koolikeskkonnas, näha seda, kuidas ta klassikaaslastega suhtleb.

Kodutööd koos vanemaga

Klassikalisi kodutöid Gaia koolis ei anta. Kui koduseid ülesandeid antakse, siis on need seotud mõne projektiga ja tihtilugu on mõeldud, et neid teevad vanemad ja laps koos. Kõike seda kuuldes tekkis vanematel küsimus, kas nende toredate tege-

vuste kõrval suudetakse läbida ka kohustuslik kooliprogramm.

„Lapsed õpivad tavalise riikliku õppekava järgi, kuid koolis kasutame mõnevõrra teistsugust metoodikat. Koolis omandatavaid oskuseid kontrollitakse üleriiklikult tasemetööde ja eksamitega ning Gaia kooli lapsed sooritavad kõiki neid nagu teistegi koolide õpilased. Iga-päevaselt hinnatakse meie koolis küll ainult suuliselt, kuid korra nädalas või kahe nädala tagant teeb õpetaja õppetööst kokkuvõtteid. Peredega suheldakse jooksvalt telefoni ja e-kirja teel. Kaks korda aastas saavad lapsed tunnistuse, kus õpetaja kirjeldab, kuidas lapsel on läinud,“ rahustab õpetaja vanemaid.

Et majanduslikult toime tulla, peaks koolis olema selle avamisel vähemalt kaheksa õpilast. Õppemaksust kaetakse ruumide rent ja osa õpetajate töötasust, sest väikeste klasside tõttu ei jätku riigi antavast palgarahast.

Väikeste koolide poole vaatavad tihti ka vanemad, kes on mures oma lapse hakkamasaamisega pärast. Raine sõnul onlene haridusliku erivajadusega lapse vastuvõtmine konkreetsest lapsest. „Kui me saame temaga tegeleda, siis saab ta meil õppida. Kui me aga näeme, et meie tingimustes ei saa see laps talle vajalikku õpet, peame suunama ta mujale, kus temaga saavad vajadusel tegeleda psühholoog, logopeed või eripedagoog.“

2005

- Käivitus kaks suurt tee-ehitusprojekti – Saku-Kasemetsa-Kiisa ja Tallinn-Saku-Laagri maantee rekonstrueerimine koos valla finantseeritavate kergliiklusteede ehitamisega Kiisal ja Sakus. Tööd algasid õlletehaseesise ringristmiku ehitamisega
- Saku kuulutati õllekultuuri-pealinnaks
- Tööd alustas uus vallavolikogu, volikogu esimeheks valiti Lemmi Oro, vallavanemaks Arvo Pärniste
- Valmis Saku rabametsa terviserada

2006

- Sakus avati Säätumarket
- Terakeses I teatrifestival
- Remont Saku Valla Maja saalis ja Päikesekillu rekonstrueerimine
- Lõpevad riigimaanteede remont ja kergliiklusteede ehitus Saku vallas
- Tammemäel alustab tööd operatiivteenistuste keskus

2007

- Saku vald sõlmis Jaapani Saku linnaga sõpruslepingu
- Valmis Kiisa-Kurtna kergliiklustee
- Kooli tee remont ja autoparkla rajamine
- Tõdva külas kaevati välja iidne metallurgiakompleks
- Algas ülevallaline mälumäng „Saku ajukas“
- Algas Kurtna kooli renoveerimine, koolipere kolis remondi ajaks Saku Valla Majja

2008

- Saku vallaraamatukogu avas ukseid renoveeritud ruumides Saku Valla Majas
- Saku ühe sümboli, Näitusepaviljoni põleng
- Kajamaa ja Kurtna koolid alustasid tööd põhikoolina
- Renoveeriti Päikesekillu C-korpus
- Valmis Nurme tänava kergliiklustee Sakus
- Kunstmuruga Saku koolistaadioni avamine
- Renoveeritud Kurtna kooli pidulik avamine
- Gert Krestinov valiti maailma parimaks nooreks krossisõitjaks

● Uusaastarõõmu pisikestele õppuritele

Seda ei juhtu ju Eestis iga päev, et maalestele ehitatakse valgusküllane, soe ja mängunurkadega hoone, kus hea õppida, mürada, kummikeksu mängida ja kas või omaette mõtiskleda. /-/ Ahhetama panid heledad klassiruumid ja eurotualetid. Klasside sisustamine pole veel lõppenud. Lastevanemate ja sponsorite abiga oleme saanud mõnele päikesepoolsele aknale lamellkardinad, aga kõik aknad veel „riides“ ei ole. Rikas fantaasia on vaesele koolile suureks abiks: akna kohal olevat soojaatoru on kasutatud kardinapuuna, vana mööbel värskest värvitud ja nagu uus. /-/ Igas klassis on külm ja soe vesi ning kell. (Saku Sõnumid, 9. jaanuar 1998)

● Saku Küla Rahvasaadikute Nõukogu XX koosseisu 14. istungjärg 23.01.1992. Jooksvad küsimused

Pajus: Õpetajatele tahaksime edasi maksta korterite ja elektri eest. Mis mõtet on muidu linnast õpetajal meile tööle sõita?

Järva: Meil pole mingit raha, valitsus on kaotanud kõik soodustused aasta algusest.

Tuha: Järgmisel korral tahaks kuulda valla eelarvest.

Järva: Meil läheb 4,5 miljonit aastas maakonnale tagasi, meie rahadest.

Pajus: Teen ettepaneku maakonda laekuvatest rahadest tagasi küsida õpetajatele kompensatsiooniks kommunaalteenuste jaoks, nagu vanasti oli. Hääletati selle ettepaneku poolt, see lisas otsusena.

Pajus: Palun teha veelkordselt järelepärimine kodanik Soomre korteri kohta. Ta on niikaua Rootsis olnud, ehk ei tulegi tagasi, saaks selle korteri mõnele õpetajale anda, meil on suured korterimured õpetajate hulgas.

Otsustati teha järelepärimine politseiprefektuurile kodanik Soomre Rootsis viibimise kohta.

● Saku Valla Volikogu XX koosseisu 17. istungjärg 05.03.1992. Päevakorrapunkt nr 2

T. Pajus: Hariduskomisjon on mitu korda koos arutanud koolielu probleeme. Kõigepealt tahaks rääkida elamispiinnaga seonduvast. Õpetajatele ei jätku kortereid, on kiiremas korras vaja Saku õpetajatele 5 ühetoalist ja 3 kolmetoalist korterit, Kajamaal puudus 1 korter, Kurtnas 2 korterit, õlletehase lasteaija juhatajal vaja suuremat korterit, pere kasvab. Praegu ei õpetata Saku koolis ajalugu. Kaadri voolavust eriti ei ole. Kõrgkoolidesse astujaid on olnud küllaltki palju, sissesajajaid samuti. Ehitada õpetajad ei jõua. Ehk saaks kuidagi igast ehitatavast majast ühe korteri vallale sotssfääris töötajatele jagamiseks. Need võiks teha ametipinnaks. /-/ Kommunaalteenuste eest õpetajad ei maksa, tehke mis tahate, see on meile ette nähtud soodustus, ju jääme siis võlgu, kui vald ei maksa.

Meil käib 12 õpetajat-kasvatajat Tallinnast tööle. Ehk saaks neile maksta kinni kuukaardi.

K. Vilba: Jaanuar-veebruari maksame piletite järgi. Kuukaart 530.- – see teeb küllaltki suure summa. Teised asutused on ka siis kohe taotlemas.

H. Lõiveke: Taimekaitsejaama töötajate kiri ka selles küsimuses. Rongi kuupilet on odavam, ehk käiksid sellega 162.- kuus. Suund on jälle sinna poole, kus klassis peaks olema 35 last. Meil ei ole nii palju laste jaoks klassis mööblit, millise raha eest seda muretseda.

Saku koolil on suhted Leedu, Läti, Hollandi, Soome, Rootsiga. Rohkem ei suuda sidemeid juurde luua. Praegu on siin hollandlased, lapsed on kodudes, need kes meilt lähevad, neile maksavad hollandlased ise sõidu kinni.

● Muusikaline armastuslugu

26.02 õhtu kujunes Saku gümnaasiumi rahvale meelde jäävaks: instituudi saalis kanti ette muusikaline armastuslugu „Elissa ja Aeneas“. See oli suurim muusikaprojekt meie kooli ajaloos: koos koori ja tantsijatega esines laval 50 õpilast. /-/ Et müüsimise etenduse kavasid, siis olid õpilased huvitatud, mida me saadud rahaga teeme. Otsustasime asutada sihtasutuse koolile klaveri ostmiseks. (Saku Sõnumid, 2.04.1999).

Saku õpilased tunnikava

ANNE KULDMÄE
Saku gümnaasium

Projekti „Teaching Matters“ teise projektiaasta esimene kohtumine toimus 4.–9. oktoobrini Poolas Zabrze. Projektis osalevad nelja Euroopa riigi 14–16-aastased koolinoored Itaaliast, Poolast, Eestist ja Hollandist. Meie koolist osales üheksa õpilast.

Vastuvõtt Poolas oli väga soe. Kohe esimesel päeval kutsuti meid linnavalitsusse linna-peaga kohtuma. Linna-pea avaldas heameelt, et sellised rahvusvahelised projektid toimuvad. Samal päeval kohtusime ka Zabrze koolidirektoriga.

Projekti esimesel päeval tutvustatakse alati osalejatele partnerriike ja nende koole. Tutvusi-me ka Zabrze koolimajaga. Meie õpilased oskavad nüüd ilmselt

Projektikohtu

ANDREI PRINTSEV
Saku gümnaasium

Selle aasta oktoobris toimus Erasmus+ projekti kolmas episood ning seekord meie enda kodumaal, meie enda vallas ja koolis. Just sel põhjusel võis 16.–23. oktoobrini näha Saku peal natuke vähem kui 50 noort Eestist, Ungarist, Bulgaariast, Horvaatiast, Tšehhist ning Portugalist.

Projekti ametlik programm algas otse loomulikult omavahelise tutvumisega, mille alla kuulus ka väga humoorikaks kujunenud kõigi osalenud riikide keeltes fraaside õppimine ning hiljem võõramaalastele Eesti tutvustamine. Nende esimese kahe päeva jooksul tutvustasime kooli ja Sakut, sukeldusime pea ees Rakvere linnuse ekskursiooni, heitsime pilgu Eesti Politsei tööle ja ajaloole, müttasime rabas ning katsetasime veidraid, kuid eri riikidele oma-seid maitseid.

Järgmised kolm päeva tegelesime tervishoiuga ja kuna projekti täisnimi on „Kohalik ter-

Poolas koostamas

palju rohkem hinnata meie kaunist koolimaja ja neid võimalusi, mida kool neile pakub.

Kolmel päeval toimus tõsine grupitöö. Õpilased töötasid rahvusvahelistes gruppides. Nädala teemaks oli erinevate õppeainete ja teemade õpetamine partnerriikide koolides, erinevuste ja sarnasuste leidmine. Lõpuks pidid grupid koostama nende arvatud ideaalsed tunnikavad matemaatika, kirjanduse ja inglise keele tunni tarvis.

Nädala jooksul tutvusime Zabrze ja selle lähiümbruse vaatamisväärsustega: külastasime jalgpallistaadionit ja käisime leivamuuseumis. Kuna Zabrze

Saku õpilased projektikohtumisel Poolas.

on tuntud kaevanduslinn, siis viidi meid ka kohalikkude kivisöekaevandusse. Ühe päeva veetsime Poola suuruselt teises linnas Wrocławis. Oli huvitav ja meeleolukas projektikohtumine.

mine Eestis

Rahvusvaheline tervishoiuprojekt tõi Sakku pea 50 noort viiest riigist.

vishoid maailma tervishoiu heaks: hooli ja jaga!“, siis tegime plakateid, esitlusi, käisime muuseumides ja kuulasime loenguid. Teemasid oli korralikult, alates eri rahvuste “populaarsematest” nakkushaigustest ja n-ö sotsiaalsetest haigustest sõltuvust tekitavate aineteni välja. Saime näiteks teada, et tšehhid on teistest peajagu üle alkoholitarbimises ning sellega seotud tervisemurede ja hakkas vaikselt tunduma, et me ei anna au Saku kui õllekultuuri pealinna nimele.

Sakus külastasime veel tervi-

sekeskust ja et järgmist visiiti sellesse asutusse edasi lükata, tegime programmi raames ja omal algatusel ka sporti. Lõpus, nagu ikka, oli ärasaاتمispidu ja siis kurvakstegev päriselt külaliste bussile saatmine. Kui välja jätta sel päeval lennujaamale tehtud pommihälvatus (mis oli õnneks vaid väga muretsesmapanev tšingakõne), läks ka külalistele ärasaاتمimine sujuvalt. Nüüd, kui pool projektist on läbi, ootavad õpilased pikisilmi järgmist kokkusaamist, mis loodetavasti saab olema veel lõbusam ja harivam kui eelmised.

Saku gümnaasiumi huvikoolist Robokaru asus võistlustulle 10 võistkonda esimestest ja teistest klassidest. Fotod: Robotex

Saku väikesed robotikud käisid Eesti suurimal robotikaüritusel

LIIA TAMMES, Robotikakooli Robokaru õpetaja/direktor

Detsembri esimesel reedel kogunes Tallinna Tehnikaülikooli spordihoonesse hulk rõõmsameelseid lapsi ja noori. Algamas oli Euroopa ja arvatavasti maailma suurim robotikaüritus Robotex, kus asusid võistlustulle ka Saku gümnaasiumis huvikooli Robokaru ringides käivad robotikahuvilised lapsed.

Sakust oli esindatud 10 võistkonda esimestest ja teistest klassidest. Esimeste klasside lapsed osalesid Progetiigri haridusrobotite võistlustel väikeste Ozoboti robotitega, mida oli vaja erinevate värvikoodidega mööda platsi liikuma panna. Teise klassi poisid said keerulisema ülesande – nad pidid programmeerima Edisoni roboti.

Haridusrobotite võistluse eesmärk oli teha robotile võistlusväljak ja panna robot sellele seiklema. Väljaku teema oli 2016. aastal „Üks tore päev robotiga“ ning meeskonnad lahendasid seda väga erinevalt. Kes pani roboti linna liikuma, kes aga Minecrafti põnevasse maailma või hoopis koletistest eest põgenema. Tundides valmis tehtud põnevaid võistlusplatse esitleti kohtunikele ning tutvustati külastajatele.

Päeva lõpuks said lapsed endale auhinnasärgid, julguse esi-

Poiste kõrval pistsid teistega julgelt rinda ka tüdrukud.

neda ja enesekindluse edaspidigi robotikaga tegeleda. Eraldi tunnustaksin poiste kõrval teistega julgelt rinda pistnud tüdrukuid ja julgustan teisiigi lapsevanemaid oma tütreid robotikaga tegelema innustama.

Järgmisena võtavad väikesed robotikud sihiks osaleda kevadel First Lego League Jr näitusel, kus iga meeskond uurib ette antud teemat „Inimeste ja loomade koostöö“ ning sel teemal valmivad imetabased leiutised ja maailmad. Selleks et näitusel tasemel olla, saame kokku iga nädal Saku gümnaasiumi algklasside majas ning ehitame lego WeDo 2.0 komplektidega roboteid, paneme neid programme abil liikuma ja uurime, mida robotikamaailmas uut ja huvitavat juhtumas on.

2009

- Kerkis Terakese juurdeehitus – lasteaid laienes kahe rühma võrra
- Saku õlletehases käivitati Baltimaade ja Skandinaavia moodsaim purgiõllede liin
- Esko talu Kajamaal külastas president Toomas Hendrik Ilves
- Saku hariduselu 140. aastapäeva tähistamine
- Tööd alustas uus vallavolikogu, esimeheks valiti Marianne Rande, vallavanemaks Kuno Rooba

2010

- Lasteaiakohtade suur puudus vallas
- Gümnaasiumil ja Kurtna koolil oma vormimüts
- Loodi MTÜ Saku Priihtahtlikud Pritsimehed
- Valgustatud suusaraja äärde paigaldati suusamaja
- Moodustati Saku Valla Noortekeskus

2011

- Üleminek kroonidelt eurodele
- Algas Saku aleviku ja lähiala ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitus.
- Toimus XI Saku laulu- ja tantsupäev
- Avati Männiku tee ja valgustatud kergliiklustee
- Valmis Saku aleviku ja lähiala üldplaneering
- Saku gümnaasium tähistas 80. sünnipäeva
- Tähistati Saku seltsielu 80. aastapäeva

2012

- Avati Kurtna kooli jõusaal
- Sakus avati valgustatud jääväljak
- Tööd alustas häirekeskuse abitelefon 1345
- Tähistati lasteaia Päikesekild 50. aastapäeva
- Saku gümnaasiumis etendus esimene koolimuusikal „Vahva rätsep“
- Uksed avas Saku Selver
- Terakese 2 sõimerühmale kohandati ruumid Saku Maja hoones Juubelitamme teel
- Saku mõisas avati käsitöökoda Värkstubas

● Esimene sõprusvald

Esimene sõprusvald, kellega Saku sidemed sõlmis, oli Ylöjärvi vald Soomes. 3. veebruaril 1992 allkirjastasid lepingu vallavanemad Ago Järva (vasakul) ja Pauli Ihamäki. Vaid neli päeva hiljem allkirjastati sõprusleping Liperi vallaga. (Foto vallavalitsuse arhiivist)

● Nii see algas

Veidi üle aasta on möödunud sellest novembrikuu teisipäevahommikust, mil vastavatud rahvamajja kogunes 5 pensionäri, kes otsustasid panna aluse Saku valla pensionäride kooskäimisele. Niimevaliku „Saku Koit“ tingis tarve teadvustada, et ka meis on veel elujõudu ja tarmukust. 1./20. detsembril kogunes Saku Keskkooli saali üle saja soliidse proua ja härra, kõik piduriites ja naeratus huulil. Siseneti saali, mille kaunistus oli mõnevõrra omapärane noorte inimeste kujutus jõuludest ürgajal. Ja siis see algas. Meie jõulupidu. 1./2. Pääkapikk pajatas, et ka Lapimaal, jõuluvana kodus, pole erilist jõukust ja seetõttu kingitused väikesed, kuid neile on lisatud jõulurahu ja armastust.

Saku pensionärid, tulge meie hulka, tulge laulma ja tantsima, jagatud mure on pool muret! (Saku Sõnumid, 8. jaanuar 1995)

● **Elanikkond.** 1. jaanuaril 1995 oli Saku vallas elanikke 6041. 0–15aastasi 25,2%, tööealisi 57,1% ja pensionäre 17,7%.

17. oktoobril 1996 elas vallas 6223 inimest, neist mehi 2943, naisi 3280. Eestlasi 5658, venelasi 341, soomlasi 87. Elanikest oli 3078 vallalist, 2400 abielus, 364 lahutatud, 371 leske ja 10 elaniku, kelle perekonnaseis oli teadmata.

Vaegkuuljate- ja kurtide abivahenditekeskus KADRIMARDI korraldab SAKU PÄEVAKESKUSES (Pargi 27) kolmapäeval, 01.02.2017 algusega kell 12 SAKU VAEGKUULJATELE NÕUSTAMISPÄEVA

1. Nõustamispäeval anname nõu ja abi igale vaegkuuljale ainult temale vajaliku kuulmis- ja teavitusbivahendi valikul ning selle edaspidisel kasutamisel.
2. Tutvume, proovime ja soovi korral ka tellime.
3. Kutsume hoolikamalt hoidma oma hindamatut varandust – kuulmist.
4. Juttu tuleb kehtivast korrast abivahendite soodustingimustel saamisest.
5. Nõustame igat tööandjat, kes võtab tööle käimasoleva tööhõive reformi käigus vaegkuulja või kurdi oma ettevõttesse, ja näitame olemasolevaid lahendusi.
6. Näitame kuulmispuudega töötajatele vajalikke tehnilisi võimalusi tööks kuulmis- ja teavitusbivahenditega.

Kohtumiseni!

Täpsem info: Epp Pruuns (Saku päevakeskus) 604 1731; Kaarel Saluste (Kadrimardi OÜ) 511 5340

TEATED

Alfa kursus

Kristlike põhitõdesi tutvustav Alfa Kursus alustab 12. veebruaril 2017 kell 12.00
Saku nelipühi koguduses
Nurme 3a, Saku
Liituda saab ka 19. ja 26. veebruar.

Kursus sisaldab õhtusööki, loenguid ja grupivestlust. Lisaks väljasõit.

Tule kindlasti ja võta sõber ka kaasal! Osavõtt tasuta!

Mis ma peaksin oma eluga tegema

Kas Jumal tõesti armastab mind

Kes ma olen, kust ma tulen

Mis on sinu küsimus #Alfa

Info telefonidel 566 33 082

ALFA KOGUDUS
NELIPÜHI KIRIK
SAKU KOGUDUS
www.eelksaku.ee

VEEBRUAR 2017 EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

- L 04.02 kl 11-14 Tüdrukute klubi
P 05.02 kl 15.00 Jumalateenistus. Koguduse 4. sünnipäev
- P 12.02 kl 13.00 Pühapäevakool 7-12a
P 12.02 kl 15.00 Noortejumalateenistus (pühapäevakool 0-6a)
- L 18.02 kl 18.00 Noorteõhtu
P 19.02 kl 15.00 Jumalateenistus. Saku Gospel laulab.
- P 19.02 kl 16.30 Koguduse valimised ja täiskogu koosolek
- T 21.02 kl 18.30 Koguduse piiblikool: „Tõetatud maal – ja mis siis?“
- P 26.02 kl 13.00 Pühapäevakool 7-12a
P 26.02 kl 15.00 Perejumalateenistus
- Koguduse leirikool alustab T 7.02 kell 18.30. Info ja registreerimine: magne.molster@eelk.ee
 - Saku Gospeli proovid N kell 18. Uued lauljad on teretulnud! Kontakt kailikase@gmail.com
 - Palveõhtud toimuvad iga kuu 2. ja 4. T kell 17.
 - Beebilaul T kell 10.30. Info ja reg Ave tel 59197902/ave.molster@eelk.ee
 - Koguduse õpetaja Magne Mõlster, tel 59197802/magne.molster@eelk.ee

Koguduse koduleht: saku.eelk.ee

Saku päevakeskus: koduteenus muudab kodus elamise kvaliteeti

Lugu vanahärra Matist, kellel on tekkinud vajadus kõrvalabi järele, alustab sarja, milles tutvustame Saku päevakeskuse sotsiaalteenuseid. Lugudes toodud isikute nimed ja olukorrad on muudetud.

Mati on 75-aastane eramajas üksi elav pensionär, kelle lähedased on surnud ning kel perekondlikud sidemed puuduvad. Lähim naaber elab kolme kilomeetri kaugusel.

Mati maja on vana ja kipub talviti minema külmaks. Ahi on majas korralik ning küttepuid on Mati siiani naabri abiga lähedale hoovi saanud. Vett majas ei ole, kuid vanahärra on tubli ning on siiani käinud ämbriga kae-vul. Kanalisatsioon on majas olemas.

Esimeste külmade ilmadega aga Mati kukkus ja vigastas oma jalga. Tal oli õnneks olemas kokkulepe naabriga, et nädala alguses sõidab naaber enne tööle minekut tema juurest läbi ja küsib, kas midagi on vaja. Nii jõudis vanahärra naabri abiga

arstile. Mis saab aga edasi? Naaber pöördus vallavalitsusse, et uurida, kuidas Matit selles olukorras aidata. Valla sotsiaaltöötaja võttis ühendust Saku päevakeskuse sotsiaaltöö spetsialistiga ning koos sõideti Mati juurde koju olukorda täpsustama, et vajalikku abi leida.

Ühiselt leiti, et mees vajaks kodus toimetulekuks kõrvalist abi eelkõige toiduainete, ravimite ja majapidamistarvete koju toomisel. Kuna tema majas vesi puudus, siis lepiti kokku, et Mati saab tulla Saku päevakeskusesse pesema.

Mati sõlmis Saku päevakeskusega koduteenuse osutamiseks lepingu. Koduteenuse raames käib nüüd Mati juures Saku päevakeskuse hooldustöötaja, kes viib vanahärrale kaks korda nädalas sooja toitu, poest vajalikku toidukraami ning toob Mati Saku päevakeskusesse kasutama tugiteenuseid – Mati kasutab dušši ja pesupesemise teenust.

Ajapikku Mati toimetulek küll veidi paranes, kuid kõndida oli tal endiselt vaeviline ning valus, seetõttu suunas pere-arst vanahärra taastusravisse, kuhu

aitas aega kinni panna sotsiaaltöö spetsialist. Taastusravisse sõitis Mati sotsiaaltranspordiga, mis oli tema jaoks kõige mugavam ja turvalisem lahendus. Ka sotsiaaltransporditeenust aitas tal tellida keskuse sotsiaaltöötaja.

Kahjuks tekkis vigastatud jala tõttu uus mure – Mati ei jaksanud enam ise küttepuid trepist üles tuua. Ühiselt leiti, et hooldustöötaja saaks abistada Matil küttepuid tuppa tuua.

Kuna vanahärra elutegevus oli püsivalt häiritud, aitas sotsiaaltöötaja Matil täita puude raskusastme taotlemiseks vajalikke dokumente ja edastas need sotsiaalkindlustusametile.

Tänu sotsiaaltöötajate sekkumisele ja päevakeskuse abile on Mati toimetulek kodustes tingimustes tõusnud ning tema elukvaliteet paranenud. Kuna hooldustöötaja käib regulaarselt Matil kodus abiks, saab võimalikke raskusi juba varakult ennetada.

Ka Mati naaber on õnnelik, et vanahärra ei jäänud tähelepanuta ning sai võimaluse piires ja vastavalt vajadusele abi. Nädalavahetusesti saavad nad rõõmuga kokku. Mati tuju on tõusnud.

Koduteenus

on Saku päevakeskuse osutatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on täisealise isiku iseseisva ja turvalise toimetuleku tagamine üldjuhul kodustes tingimustes. Koduteenust võib taotleda kõrvalabi vajav vanur või puudega täisealine isik, kelle elukoht on rahvastikuregistri järgi Saku vald. Koduteenuse saamiseks võib helistada Saku vallavalitsuse sotsiaalhoolekandeteenistusse telefonil 671 2402 või Saku päevakeskusesse telefonil 604 1731.

Elukaare nooruslik koosviibimine

LY MADISSOON

Saku vallamaja kihas laupäeval, 21. jaanuaril Saku gümnaasiumi laste rõõmsatest kilgetest, kui esineti Saku pensionäride ühenduse Elukaare selle aasta avapeol.

Kõigepealt asusid esmakordselt esinemistulle gümnaasiumi algklasside rahvatantsijad õpetaja Marje Kaselaidi juhendamisel. Püüdlikult ja rõõmsalt esitasid nad meile tulevase tantsupeo kavas olevaid tantsu. Kristina Tennokese laste tantsukooli peotantsupaari sartsakas esinemine oli omaette elamus. Ka eakad tundsid end pärast nende esinemist nooruslikumatena. Ulatusliku kavaga tulid lavale Maimu Hindi lau-

Maimu Hindi väikesed meremehed esitasid Elukaare aasta alguse peol pika kava Foto: Jüri Soome

lulapsed, kes juhendaja ja mandoliiniorkestrist tuntud Arvo Laudi ja Robert Kreutzwaldi muusika saatel laulsid oma laulud täie andumusega. Kõiki esinejaid tänati kauakestva aplau-

siga. Laste suud said magusaks kommade ja Pai Pagari kringlitega. Suur tänu neile!

Pärast kontserti esines sõnavõetuga volikogu esimees Tanel Ots, kes soovis pensionäridele

rõõmsat meelt ja tugevat tervist. Ta õnnitles ja tänas ka meie ühenduse esimeest Jüri Soomet 75. juubelisünnipäeva puhul. Jüri Soome valiti ühenduse juhatusse 2007. aastal ja juhatuse esimeheks 2009. aastal. Tema pikaajalise viljaka töö tulemusena on ühenduse elu muutunud huvitavamaks ja sisukamaks. Tasub vaid meenutada põhjalikult ette valmistatud koosviibimisi, suviseid ekskursioone, teatri- ja vabaõhuetenduste külastusi ning iga-aastaseid jõulureise, mille käigus on külastatud vähem tuntud kirikuid, ning pidulikke jõululõunaid esinejate ja rahvamuusikutega.

Ühenduse liikmed soovivad juubilarile jätkuvalt tugevat tervist ja tarmukust edaspidiseks!

2012

- Avati Saue vallaga kahasse ehitatud Nõlvaku lasteae Laagris
- Saku priiatahtlikud pritsimehed alustasid Tammemäel valvet
- Saku gümnaasiumil oma koolivorm
- Huvikeskuses alustas tegevust mandoliiniorkester Saku Mandoliinid
- Renoveeriti Päikesekillu B-korpus

2013

- Lõppes Saku tervisekeskuse renoveerimine
- Kurtina koolis avati uus lasteaiarühm söimealistele
- Saku alevikus rajati silla juures Vääna jõe kaasaegne kalapääs ja automaatselt veetaset reguleeriv pais
- Nurme tänaval avati lõviklubi ja noorte ühistöö valminud Saku skatepark
- Volikogu otsustas Kanama küla nimeks määrata Saue küla, et taastada ajalooline külanimi
- Saku aleviku ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni ehitus- ja rekonstrueerimistööde pidulik lõppenuks kuulutamine
- Algas kavandatava Rail Balticu raudtee trassikoridori variantide tutvustamine vallas
- Vallavolikogu uus 19-liikmeline koosseis alustas tööd, esimeheks valiti Tanel Ots, vallavanemaks Janec Leppik
- Lõppes Päikesekillu A-korpuse kapitaalremont
- Saku suusamatkarajad said pikenduse raudteetammiäärsele mäel

2014

- Saku keskele rajati turuplats
- Valdeku karjääris avati vee-lauakeskus Männiku wakepark
- Sakus toimus Eesti esimene mandoliinifestival
- Valmis Kiisa avariireservelektrijaam Kirdalus
- Kurtina koolil oma koolivorm
- Toimusid Saku gümnaasiumi I kooliõlüm-piamängud
- Vallavanemaks valiti Tiit Vahenõmm

● Saku Vallavolikogu erakorraline koosolek 14.07.1992

A. Järva: Mina ei teagi, kes selle volikogu kokku kutsus, mina ise seda ei teinud ja milline on päevakord – ka ei tea. /–/ Pärast Rootsi kommuuni esindajate Sakus viibimist ootasid seal poolt ise kirja kutsega vastu külaskäigule.

Küsimus: Kelle külalised nad olid, kui Sakus käisid?

A. Järva: Nad olid Öppekombinaadi külalised, aga käisid vallas, meile ka ei öeldud algul, et nad meiega sõprussuhete eesmärgil Sakku tahtsid tulla. Neid võttis vastu Öppekombinaat, meie tegelesime nendega tunnikese. /–/ Lõpuks siiski kiri tuli valda, see võeti lahti, koostati vastus, pandi kokku seltskond, kes sinna sõidaks ja saadeti kirjale vastus. Seda kõike tehti salaja minu eest. Sellest kuulsin kahelt töötajalt, kelle süda hakkas valutama ja nad tulid seda mulle rääkima.

Küsimus: Kas see vastab tõele, et sa kuulsid esmakordselt naistelt, teadsid ju enne seda Öppekombinaadi kaudu sõitmisest.

A. Järva: Ei teadnud. Alles pärast seda käisin Öppekombinaadis uurimas.

Küsimus: Kas oled uurinud, miks seda siis nii tehti?

A. Järva: Olen küll, igaüks räägib oma juttu. /–/

H. Pärilin: 9. juulil olid koos kõik asjaosalised, arutasime seda asja. Sellest ei tulnud midagi eriti välja. Ei tahetud kuulda asjaosaliste seletusi, vallavanemal oma verisoon ja tegutsemise plaan, isegi preemiad on juba sellel seltskonnal maha võetud 3. kvartali eest ja lisatasud. /–/

U. Erm: Palun määratleme ära, mis küsimus meil praegu üldse on. /–/

A. Kiiver: Minul on mustvalgel paberil, et vald on näiteks maksnud Soome sõidu piletirahasid 16 500 kahele meile võõrale bändile, see info pärineb mul sellest ajast, kui Toomas oli purjus tööl ja oma paberid ära kaotas, maha pillas. Las raamatupidaja tuleb alla ja valgustab meid kulutuste ja saamiste poole pealt. Detailsemalt. /–/

Ü. Lammertson: Teeme ühe raamplaani, mille järgi hakkab välis-suhtlemine toimuma.

U. Erm: Saadikud ei tööta välja ühtegi raamplaani, nüüd tuleb sellel direktorite nõukogul lõpuks tööle hakata. Sellele volikogule mind ei kutsutud, kus seda valitsust kinnitati, poleks iialgi sellise valitsuse koosseisuga nõus olnud. Valitsusse tuleb kaasata nõunikud, tegelikud palgalised töötajad, siis saab ka nõuda küsimuste korrektset ettevalmistamist koosolekuteks ja normaalset tööd.

H. Pärilin: Aga, Ago Järva, sa ise ütlesid, et valitsus on selle Rootsi asja läbi arutanud ja sinul on teada, kes oleksid pidanud sõitma sinna ja et sealt katlamaja ja 3 leivautot vaja küsida. Me ainult arvasime, et seda katlamaja pole vaja, EMMI katlamaja kütaks ära küll, kui vaid raha oleks kütte muresemiseks. Meie aga kanname kolm ja pool miljonit raha maakonda tagasi, meile pole vaja, ja siis räägime, et jääme külda, pole kütte raha. /–/ Mulle näiteks helistati Soomest ja küsiti, kuidas toimib mikrobuss, mis Liperi vald meile Saku vallale andnud, aga ma pole seda näinudki, ei teagi, et meil ka buss on.

A. Järva: See on heategevusseltsi rida, mina ka ei tea.

H. Pärilin: Sellest pidevast kultuuride vahetusest tahaks ka ülevaadata. Kui palju käinud siin rahvast, kes maksnud ülalpidamise, majutuse, kui käinud, milliste rahadega, kas meie inimesed või võõrad, me ei ole nii rikkad, et võõrast linnakultuuri üleval pidada.

A. Kiiver: On andmeid ametkondade raamatupidamisest, palju vald on maksnud EMMI-le hotelli kasutamise eest sellel aastal – üle 6000, et üks või teine asutus on meile üle kandnud rahasid sponsorluse teel. Teame, et viimase bändide toitlustamise maksis Preerias kinni AS Saku Tehased s.o 1940 Eesti krooni. Meil on palju kohti, kuhu väiksemaidki summasid vaja, aga raha ei ole. Kas see “pommitud” raha ikka on Toomas Vahteri isiklik raha, mida ta kasutab?

U. Erm: Sellist asja küll ei ole, eelarve ja rahaasjad on rangelt kõik volikogu asjad, nendest peab volikogus räägitama. Kui pole ülevaadet materiaalse abi kohta, küsib väliskomisjon selle sõprusvaldadest järgi. Välissuhete programmi töötab välja valitsus ja esitab volikogule kinnitamiseks.

Saabus raamatupidaja K. Vilba: Teid huvitab sponsorlus. 77 000 andis aasta alguses Reiw, siis 19 000 on antud, siis 26 000. Maksitud toitlustamise eest 10 540; 5004; ööbimine 1052; buss 334,68; pokaalid vallale 826; mööbel vallale 30 000; hotell 1162.

J. Tuha: Midagi on mööda Saku vallas. Rahaasjad korrast ära. See ei ole mingi aruanne. Kõik see asi on kuidagi halb. Kes seda valda juhib, kes volikogu juhib, igalt poolt kõik logiseb, kõikjal korraatus, asju venitatakse, ei täideta volikogu ettekirjutusi valitsuse poolt, ei valmistata koosolekuid ette nagu kord ette näeb. /–/ Praegu on kõige parem vist Rootsi sõidust ära öelda ja see arutelu, mis on pikale läinud, ka ära lõpetada, otsad kuidagi kokku tõmmata.

U. Erm: Mul on ettepanek Rootsi faks saata, öelda viisakalt ära seoses olukorraga põllumajanduses, eelseisvate valimistega.

● Volikogu alaliste komisjonide töö aruanne 20.02.1992

H. Lõiveke - heakorrakomisjon: Võrreldes vanade aegadeaga on heakord Sakus kõvasti alla käinud. On mitmete inimeste poole pöördunud suvel heakorrakonkursi tegemise osas. On Männiku külas käidud remonditud elamute kvaliteeti vaatamas, käidud Metsa elamukvartalis vaatamas kruntidel puude mahavõtmist, kaupluse suhtes kaebusi käidud korra vaatamas. /–/

Volikogu võttis teadmiseks tehtud töö, heakord ei piirdu ainult Sakuga, tuleb teistes piirkondades teadmiste saadada, info peaks liikuma, tegevus samuti.

Kultuurikomisjoni ettekande tegi H. Pärilin: Kiisa kultuurimajaga side võiks tihedamaks muuttuda, Kurtina piirkonnas teeb seda tööd Maie Vahtramäe. Remontida võiks Pullitali – sinna jõusaal, mängude tuba, diskoobar, mudelautode rada. Tõdvale oleks raamatukogu vaja. /–/ Ringi- ja koorijuhid peaksid palka saama vallast, kultuurinõunikku ei olekski vaja, kui sisuline töö läheks seltside kaudu käima. Kui nõunikku pidada, võiks teda tööle võtta konkursi alusel.

VEEBRUAR 2017

SAKU VALLA NOORTEKESKUS

SAKU NOORTEKESKUS

(Teaduse 1)

LAUAMÄNGUKLUBI

kolmapäeviti
kell 15.00

MINU KÖÖK

3.veebruar, kell 15.30
17.veebruar, kell 15.30

R, 3.02 Väärtuste jõud
E, 6.02 Ülemaailmne mobiilivaba päev
 ja Nutella-päeva tähistamine
T, 7.02 Loomingukombinaat, kell 16.00
R, 17.02 Spontaansete heategude päev
T, 21.02 Mängudeareen
T, 28.02 Vastlapäev, kell 16.00-19.00

KIISA NOORTEKESKUS

(Kurtina tee 8)

R, 3.02 Filmiõhtu, kell 16.00
T, 7.02 Kuldvillak, kell 17.00
R, 10.02 Pinksiturniir, kell 17.00
R, 17.02 Mälumäng
 „Me armastame Saku Valda“, kell 16.30
T, 21.02 Mängudeareen

KÄSITÖOKLUBI

kolmapäeviti
kell 16.00

LAUATENNISE

TREENINGUD

neljapäeviti
kell 16.00

lisainfo: Saku valla noortekeskus
www.sakunoortekeskus.ee

FOTOGRAAFIA A B C

Saku Huvikeskuses

Esmaspäeviti, kell 19.00-20.30
06.02 - 10.04

Hind: 75eur

Registreerimine on alanud!

viimsifoto@gmail.com +372 555 37 401

Saku
Huvikeskuses
on võimalik
mängida ja õppida

bridži.

Edasijõudnud ja algajad
huvilised on oodatud
esmaspäeviti
algusega kell 19.
Võta julgesti ühendust
telefonil 566 94080 või
sakubridz@gmail.com

Huvikeskuse maleringi uudised

5.-8. jaanuarini toimus Tallinnas Paul Kerese noorteturniir males, millest võtsid osa ka kaks Saku maleringi poissi – Paul Kang ja Anders Raudväli.

Malering toimub Saku huvikeskuses vallamaja kolmandal korrusel igal reedel algajatele kella 13.45–15.00 ja edasijõudnutele kella 15.15–16.45. Oodatud on nii tüdrukud kui poisid alates 6. eluaastast. Treener Rainer Selge.

KIISA RAHVAMAJA
03. veebruar 2017 kell 19:00

KUUMAD LÕUNAMAA RÜTMID TALVISES EESTIS

kitarri muusika- ja tantsukontsert

KITARRIDUO:
J E L E N A
OSSIPOVA JA
DANIEL
JULLE

TANTS:
MARIA TANIROO
(ÕED ŠAHRAZAD
TEATER)

PILET 5 EUR (EELMÜÜK JA KOHAPEAL)
TEL: 6074006

 LASTEHOMMIK

Mir On Show

TSIRKUSE MAAGIA

SELLE FLYERIGA 4 EUR

TRÜSTNIKUD, ILLUSION - QUICK CHANGE,
KONGLEERIMINE, POKAALIDE MUUSIKA,
TSIRKUSETRIKID JA KOERAD.

**Pühapäeval
19. veebruaril kl 12**

Saku Valla Majas
kohapeal pilet 5 EUR

2014

• Saku gümnaasiumi õpilane Märten Männi tuleb jetisõidu maailmameistriks

2015

- Avatakse Terakese lasteaia sõimefiliaal Uus-Saku tänaval
- Algasid Juuliku ja Tamme-mäe küla ning Saku aleviku ÜVK rekonstrueerimistööd
- Avati lõviklubi eestvedamisel rajatud discgolfirada Sakus
- Valmis gümnaasiumi liiklus-sõlm koos ringristmiku ja parklaga
- Loodi MTÜ Tõdva Vabatahtlik Pääste
- Avati pidulikult Saku gümnaasiumi juurdeehitus
- Avati pidulikult Kiisa vaba-ajakeskus

2016

- Saku vald tähistas valla 150. aastapäeva mitmete üritustega läbi aasta
- Esimest korda anti välja Saku valla vapimärk, ettevõtlus-auhind ja valiti aasta tegu
- Saku saalihokimeeskond tuli Eesti meistriks
- Spordikeskus korraldas esimese laste mitmevõistluse
- Saku mõisas avas ukseid restoran Von Sackenmeck
- Vanale raudteetammile Saku rajati valgustatud kergliiklustee. Valmis Urda kergliiklustee Jälgimäe külas
- President Kersti Kaljulaid külastas Saku gümnaasiumit ja Esko talu Kajamaal
- Aasta jooksul ehitati või rekonstrueeriti vallas kokku 24 sõidu- ja kergliiklusteed kogupikkusega 15 kilomeetrit

• Saku Valla Volikogu XX koosseisu 16. istungijärk 20.02.1992. Politsei aruanne tehtud tööst (ettekandja Harju politseiprefekti asetäitja K. Ollo)

K. Ollo: Saku vald on kuritegude poolest 2. kohal Harjumaal. Tööle tuli mitu noormeest, nüüd on nad ju enamuses ka läinud. Probleemid korteriga, selle pärast ei jää mehed paika. Kes korteri annab, sinna lähevad. Meil oleks nüüd Triigile korterit vaja, muidu läheb see ka ära. Nii palju oldest.

Praeguseks on algatatud üle 30 kriminaalasja. Ühed ja samad mehed peavad tegema seda paberitööd ja tegelikku tööd. Autosid on juurde saadud, mehed saavad väljas käia 3 masinaga 6 meest. Auto on meil automajandi all, siis saame 10 l bensiini päevas, kuid sellega ka veel kurjategijaid taga ei aja ja kinni ei püüa.

Sidemed kodukaitsemeestega meil head. Ago ise siin ülemus. Kodukaitse võib kasutada ka relva, igasugust nagu politsei. Lubatud on ka relvi omavatel kodanikel patrullida kinnistel territooriumitel. Kodukaitse pole ka masinaid, millega patrullida, mehi jätkuks kas või igaks ööks, vahetuste kaupa, siin peaks politseiga asja ühendama. Pole kuhugi viia kurjategijat, kui kinni võetud, siis kas viia oma autoga linna või mis teha? Vaja oleks ööpäevast jaoskonna valvet Sakku.

• Väljavõtted valla korrakaitsekroonikast

Korrakaitsetöötajate esmamureks aprillis olid alaealised, 13–16-aastased, kes kihutasid ringi autodega ja tekitasid avariiohtlikke olukordi. Lapsi on tabatud veel sissemurdmisel kemikaalide lattu näitusepaviljoni vastas. Suuremate poistega oli sel retkel kaasas ka üks 7-aastane põnn. Roolijoodikuid tabati 6, lubadeta sõidukijuhte oli 10, perekonnatüüsid lahendati 1 korral, korterivargusi 5, suvilate rüüstamisi 1, näppamisi poodidest 3, korrarikkumisi „Sireli“ baaris 6, leitud 4 laipa. (Saku Sõnumid, 11. aprill 1994)

Möödunud kuul saime üle 100 väljakutse küll vargaid taga ajama, kaklejaid korrale kutsuma, joodikuid avalikest kohtadest koristama, perekonnatüüsid klaarima jne. Kinni pidasime üle 30 isiku. Kõige noorem abipaluja oli 7-aastane poiss, kes tuli korrakaitsepunkti ja ütles: „Onud, tulge appi. Kodu ema ja üks onu lõhuvad magnetofoni ja kaklevad.“ (Saku Sõnumid, 11. juuli 1994)

Palju tuleb koristada baaride juures uinunud joodikuid. Mõni neist on nii räpane, et määrab autokabiini. Tõsiselt tuleb kaaluda võimalust kohandada joodikute veoks järelkärsusid. (Saku Sõnumid, 5. september 1994)

• Päästeametiga koos tuld kustutama

Saku vallal on nüüd olemas tuletõrjeauto ja -juht, Päästeamet pakub ennast autojuhile palka ja tulekustutusreidide bensiini eest maksma eeldusel, et tuletõrjeautot saaksid kasutada ka nemad. (Saku Sõnumid, 10. oktoober 1994)

Pahatahtlik isik Sakus

Sakus Tallinna maanteel ja Kanikese tänaval on tegutsemas pikemat aega pahatahtlik isik, kes rikub teiste sõidukeid. Head inimesed, kui olete märganud õhtusel ajal andud piirkonnas isikuid, kelle tegevus tundub teile tavatu, siis palun võtke ühendust häirekeskuse lühinumbril 112 või numbril 5855 7455. Teate võib edastada e-posti aadressil katlin.murre@politsei.ee.

KÄTLIN MURRE, noorsoopolitseinik

Kaitseväge Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev / Kellaeg / Tegevus	
01.02	09:00-16:00 Laskeharjutus
02.02	09:00-16:00 Laskeharjutus
02.02	14:00-17:00 Laskeharjutus
03.02	08:00-17:00 Laskeharjutus
03.02	09:00-15:00 Väliharjutus
04.02	09:00-17:00 Laskeharjutus
05.02	09:00-17:00 Laskeharjutus
06.02	08:00-17:00 Laskeharjutus
06.-10.02*	14-15:30 Välihaager
06.-07.02*	08-16:00 Välihaager
07.02	09:00-16:00 Laskeharjutus
08.-09.02	10-17:00 Väliharjutus
08.02	08:00-23:00 Laskeharjutus
09.02	08:00-23:00 Laskeharjutus
10.02	09:00-15:00 Väliharjutus
10.02	10:00-15:00 Laskeharjutus
10.-12.02	20-14:00 Väliharjutus
13.-17.02*	08-17:00 Välihaager
13.02	09:00-16:00 Laskeharjutus
13.-17.02	10-17:00 Väliharjutus
14.02	08:00-23:00 Laskeharjutus
15.02	15:00-17:00 Laskeharjutus
15.02	08:00-23:00 Laskeharjutus
16.02	09:00-16:30 Laskeharjutus
17.02	10:00-14:00 Laskeharjutus
17.-19.02*	20-15:00 Välihaager
17.-19.02	20-16:00 Väliharjutus
20.02	08:00-17:00 Laskeharjutus
20.02	10:00-17:00 Väliharjutus
21.02	10:00-14:00 Laskeharjutus
22.02	10:00-17:00 Laskeharjutus
23.02	10:00-17:00 Väliharjutus
27.02	08:00-17:00 Laskeharjutus
28.02	09:00-16:00 Laskeharjutus
27.02	10:00-17:00 Väliharjutus
28.02-03.03*	09-16 Välihaager
* Pidev kestvus.	
Vajadusel teostab Päästeamet demineerimistöid. Internet: harjutusvali.mil.ee; tel: 503 4102; e-post: kv.tvj.manniku@mil.ee	

50 eurot

maksab eramajas paiknevate kütteseadmete puhastamine ja kontroll Saku vallas.

58 27 77 27

MIS JUHTUS

Põhja prefektuur

26.12 kell 00.30 toimus liiklusõnnetus Saku vallas Tallinn-Saku-Laagri mnt 8. kilomeetril, kus esialgsel andmetel kaldus sõiduauto Volkswagen Sharan sirgel teel teelt välja vastu puid. Sõidukis viibinud 31-aastane naine hukkus sündmuskohal. Alkoholihoobe tunnustega 32-aastane mees toimetati Wismari haiglasse vereproovi andma.

3.01 kell 10.12 toimus liiklusõnnetus Saku alevikus Luha tn 11 juures, kus 71-aastane mees sõitis sõiduautoga Toyota Hilux otsa sõidueesõigusega sõiduautole Nissan Note, mida juhtis 41-aastane naine.

7.01 kella 9 paiku anti politseile teada, et Männiku külas Nõmiku teel varastati ehitusobjekt talt tööriistu.

Põhja päästkeskus

15.01 õhtul enne seitset said päästjad kutse Kurtna külla, kus põles leegiga ühekorruseline eramaja. Päästjate saabudes imbus maja katuse alt ja räästa va-

Saku valla uus piirkonna-politseinik Mikk Pihu

Olen sündinud ja kasvanud Võrumaal Rõuge vallas Viitina külas, mis on tuntud oma kalapüügivõistluse „Viitina kuurits“ poolest. Põhikooli olen lõpetanud Rõuge põhikoolis ja gümnaasiumi Võru F. R. Kreutzwaldi gümnaasiumis. Pärast gümnaasiumi lõppu otsustasin astuda Sisekaitseakadeemia Politsei- ja piirivalvekolledžisse politseiteenistuse erialale.

Kooli lõpetasin 2015. aasta juunis ja pärast seda läksin kaitseväge Võru Kuperjanovi jala väepataljoni. 2016. aasta juunist alustasin tööd Lääne-Harju politseijaoskonnas patrullpolitseinikuna. 2. jaanuarist 2017 asusin tööle Saku ja Kiili valla piirkonnapolitseinikuna.

Piirkonnapolitseinikuna on minu ülesanneteks avalduste vastuvõtmine, vormistamine ja vajaduse põhiselt menetlemine, lähisuhtevägivalla juhtumite järelkontroll, relvakontrollid, koostöö kohaliku omavalitsuse ja koostööpartneritega, kirjadele vastamine ja info edastamine koostööpartneritele, loengute või koolituste korraldamine turvalisuse või teistel kogukonda puudutavatel teemadel. Samuti tuleb osaleda politseireididel ning koguda menetleja või uuri-ja jaoks süütegude menetlemiseks informatsiooni.

Piirkonnapolitseinikuna tuleb tunda piirkonda ning piirkond peab tundma sind, see saab kujuneda ainult läbi hea koostöö ja suhtluse. „Koostöös loome turvalisust“ nii kõlab ka politsei

missioon. Koostööd tehes ja kogukonna aktiivsel kaasalöömisel saab luua turvalise ja usaldusväärse keskkonna, kus elada. Koostöö kogukonnaga ja nende liikmete aktiivsus on üks peamisi elemente kogukonnakeskses politseitöös.

Inimeste turvatunnet ei loo aga ainult politsei või piirkonnapolitseinik, inimesed ise saavad turvalisema elukeskkonna loomisele kaasa aidata seadusekuuleka käitumise ja julgusega ka ise oma probleeme lahendada. Siinkohal ei pea ma silmas, et keegi läheks käte või millegi muuga midagi selgeks tegema. Pean silmas, et ka ise tuleb olla aktiivne, julge ja tahet täis, et elukeskkond enda ümber turvalisemaks ja paremaks muuta ning seda kõike saab teha ka sõnadega, läbirääkimiste ja koos lahenduste leidmise teel.

Soovin jätkuvat turvalist aastat kõigile!

MIKK PIHU, Saku ja Kiili valla piirkonnapolitseinik

VASTUVÕTT Tammemäel Saku operatiivteenistuste keskuses NELJAPÄEVAL kella 10-12, tel 612 4686

MIS JUHTUS

helt suitsu ning akende vahelt tuli juba leeki välja. Põlengukoha leidsid päästjad maja köögist. Kella 19.30ks oli päästjatel tulekahju kontrolli all. Inimesed põlengus kannatada ei saanud, kustutustööde käigus leidsid päästjad majast koera surnukeha. Tulekahju puhkemise põhjuse selgitab uurimine.

Saku vabatahtliku päästekomando väljasõidud

22.12 tulekahju garaazis Keila linnas. **25.12** liiklusõnnetus Kiisa-Kohila mnt 5. km-l. **26.12** liiklusõnnetus Tallinn-Saku-Laagri mnt 8. km-l. **27.12** liiklusõnnetus Saue vallas Ääsmäel. **3.01** tulekahju väljaspool hooneid Rae vallas Patikal. **3.01** liiklusõnnetus Kiili vallas Luigel. **5.01** loodusjõududest põhjustatud sündmus Üksnurmes Tuisu teel. **7.01** tulekahju hoones Rae vallas Patikal. **7.01** liiklusõnnetus Jüri ringteel.

Tõdva vabatahtliku päästekomando väljasõidud

25.12 liiklusõnnetus Viljandi mnt Kirdalus; liiklusõnnetus Kohila vallas Viliveres; liiklusõnnetus Viljandi mnt 14 Kiisal. **8.01** liiklusõnnetus Kirdalus. **13.01** lõke Saue vallas Maidlas. **15.01** tulekahju hoones Kurtnas.

Kallist mammat HELGA NIGULIT

28.01.1917 - 08.03.2002
mälestab
100. sünniaastapäeval
Ketlin

Südamlik kaastunne
Ruth Kobinile armsa

EMA

surma puhul.
Päikesekillu pere

Avaldame sügavat
kaastunnet Ruth ja Rein
Kobini perele kalli

EMA

surma puhul.
Tunneme kaasa omastele.
Saks ja Seppo

Üks tee on käidud,
üks süda on vaikinud...
Sügav kaastunne kallile
Ruthile perekonnaga

EMA

surma puhul.
Maimu ja Urmas

Mõnikord seisatub hetk,
kuhu sõnad ei mahu...
Südamlik kaastunne
Ruthile armsa

EMA

lahkumise puhul.
Margot ja Merlin

Mälestame kauaaegset
naabrimeest

ERIK HEINTALU.

Avaldame kaastunnet
abikaasale ja pojale.
Perekonnad Sarapuud

Avaldame sügavat kaastunnet
Indrekule kalli ema ja
Väinole kalli elukaaslase

ELVI PIIBURI

surma puhul.
Alvina, Eeri, Karin, Tauno,
Hedi, Timo

Südamlik kaastunne
abikaasale ja lastele peredega

ERIK HEINTALU

surma puhul.
Mälestab perekond Sööl

Lahkus igavikuteele

ELVI PIIBUR

Töö sõpradeks meid teha suutis,
kurb hetk kõik mälestuseks muutis.
Avaldan kaastunnet
poegadele ja Väinole.
Mare

Avaldame kaastunnet Annele
lastega isa ja vanaisa

HEINO RINDE

surma puhul.
Mälestavad naabrid Oja 2,
Oru 5 ja Oru 7B